

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

A study of characteristic's putting efforts persistently learning
and achievements of teacher students in
Rajabhat Maha Sarakham University.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY
ธัญญลักษณ์ เขจรศักดิ์
รัตติกาล สารกอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2560)

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

A study of characteristic's putting efforts persistently learning
and achievements of teacher students in
Rajabhat Maha Sarakham University.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY
ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์
รัตติกาล สารกอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2560)

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

A study of characteristic's putting efforts persistently learning
and achievements of teacher students in
Rajabhat Maha Sarakham University.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY
ธัญญลักษณ์ เขจรศักดิ์
รัตติกาล สารทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2560)

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

A study of characteristic's putting efforts persistently learning
and achievements of teacher students in
Rajabhat Maha Sarakham University.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY
ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์
รัตติกาล สารกอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2560)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____ . (2553). แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิ่งฟ้า สิ้นรุ่งษ์. (2550). การสอนเพื่อพัฒนาการคิดและการเรียนรู้. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชัตติยา น้ายาทอง. (2554). การศึกษาคูณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจ. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- จันดี แสงห้าว. (2558). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินูญานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิตสุภาวงศ์ ทิพย์เที่ยงแท้, รจนารถ ชูใจ และมาลินี จำเนียร. (2543). “เปรียบเทียบความใฝ่รู้ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นหลักของนักศึกษาพยาบาล” วารสารวิทยาพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. 12(2) : 12-17
- บังอร เกิดคำ. (2549). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่จังหวัดพัทลุง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2553). การวิจัยสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชิต มณีโชติ. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมการใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล. ปรินูญานิพนธ์ พ.ม.(พยาบาลอนามัยชุมชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อัดสำเนา.
- ประเมศวร์ วัฒนโอภาส, นภาพร วัฒนโอภาส และนิทร่า ปัญจมาศ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสุกกรี. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสุกกรี.
- ปลันญา วงศ์บุญ. (2550). การศึกษาคูณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนย่อแซพอุปถัมภ์. สารนิพนธ์ กศ.ม.(สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- พิทักษ์ วงแหวน. (2546). การศึกษาปัจจัยพุทธะดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

- ไพศาล วรคำ. (2552). *การวิจัยทางการศึกษา (Education Research)*. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ภัทรา นิคมมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์.
- มาลินี ระถิ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความ และเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา*. ปริญญาโท ค.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มันทนา เพ็งแจ่ม. (2550). *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. ศรีสะเกษ : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- วสันต์ ทองไทย. (2546). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างจิตพิสัยในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. ปริญญาโท ค.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัฒนา พาผล. (2551). *การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วันเพ็ญ โพธิ์พูน. (2555). *การศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ปริญญาโท ค.ม.(บริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิจารณ์ พานิช. (2553). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท ตถาตา พับลิเคชัน จำกัด.
- วิชาญ อัครนสกุล. (2545). *การอ่านการใช้เวลาว่างที่ดีที่สุดสำหรับวัยรุ่น*. วารสารวิชาการ. 5(11) : 14-15 ; พฤศจิกายน.
- ศิริวิมล ชูชีพพัฒนา. (2556). *พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี*. ปริญญาโท ศศ.ม.(จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมภัสสร บัวรอด (2555). *การพัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและเทคโนโลยี ผู้สื่อข่าวกีฬา ชั้นปีที่ 3*. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). *จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2538). *การพัฒนาด้านจิตพิสัยของผู้เรียน*. กรุงเทพฯ : พรินทวนกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2539). *การศึกษาในวิถีชุมชน : โครงการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชนในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการพัฒนาการวัดและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์*

- ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชนุสสภกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. (2555). *พัฒนาทักษะการคิดตามแนวปฏิรูปการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1.*
กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- สุทัศน์ เอกา. (2558). *ครูแห่งศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 2.* กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พล (1996) จำกัด.
- สุนันท์ สังข์อ่อง. (2555). *หลักสูตรและการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต.
- สุภาพร มากแจ้ง. (2544). มกราคม-มิถุนายน. “ฉลาดรู้ รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ”
วารสารลานปัญญา. 2(3) : (หน้า 7-14).
- เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์. (2539). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นวิจัยทางการศึกษา*
พยาบาล.วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Anderson, O.Roger; et al. (2001). *The role of ideational networks in laboratory*
inquiry Learning and knowledge of evolution among seventh grade
students.(Online). HW Wilson.
- Cranleyc Marry Elizabeth. (2003). *Tessaban School : The Moral Life of a Thai*
Primary School. Dissertation Abstracts International. Vol. 64 No. 5 : 1531-A.
- Franken, R.E. 1994. *Human Motivation.* (3rd ed.). California: Brooks Cole Publishing
Company.
- Gibson, J.L., J.M. Ivancevich. And Jr., J.H. Donnelly. 2000. *Organization : Behavior*
Structure Processes. (10th ed.). New York : McGraw-Hill Companies, Inc.
- Gordon, J.R. 1993. *A Diagnostic Approach to Organizational Behavior.* (4th ed.).
Boston: Allyn and Bacon.
- John W.Brubacher, Charles W. Case, Timothy G. Rogan. (1994). *Becoming Reflective*
Educator: How to build Culture of Inquiry in the Schools. United State of
America
- McClelland, D.C. and D.G. Winter. (1969). *Motivating Economic Achievement.*
New York: The Free Press.
- Milson, Andrew, Andrew J. (2002). *The Internet and inquiry learning: integrating*
Medium and method in a sixth grade social studiesclassroom. (Online).
HW Wilson.
- Newstrom, J.W. and K. Davis. 2002. *Organizational Behavior: Human Behavior at*
Work. (11th ed.). New York: McGraw-Hill, Inc.
- Reeve, J. 2001. *Understanding Motivation and Emotion.* (3rd ed.). Orlando:
Harcourt, Inc.

Schultz, D. and S.E. Schullz. 1998. *Psychology & Work Today: A Introduction to Industrial and Organizational Psychology*. (7th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
เครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

การศึกษาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่าง

เพศ ชาย หญิง

ตอนที่ 2 : ข้อมูลระดับพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้วัดลักษณะพฤติกรรมที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา
2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ	4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับ	3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ	2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับ	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ ที่	ลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านมักจะทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้					
2	หากต้องทำงานหน้าที่ใหม่ หรืออยู่ในสถานที่ไม่คุ้นเคย ท่านมักจะทำงานไม่ค่อยถนัดเท่าที่ควร					
3	ท่านภูมิใจในหน้าที่การงานของท่าน					
4	ท่านไม่ชอบแก้ปัญหาใดๆ					
5	ท่านมักลืมนัดเมื่อต้องตัดสินใจงานสำคัญ					
6	โดยทั่วไปท่านชอบทำงานสำคัญที่ค่อนข้างยุ่งยากมากกว่างานที่สำคัญน้อย ไม่ยุ่งยากและสำเร็จง่ายกว่า					
7	ท่านเบื่อ และเซ็ง ต่อการที่ต้องคิดปรับปรุงหรือสร้างวิธีการทำงานใหม่ๆ					
8	ท่านจะรู้สึกพอใจเป็นอันมากเมื่อได้รับมอบหมายในงานที่สำคัญและต้องใช้ความพยายามสูง					
9	ท่านจะปฏิบัติงานได้ไม่ดี หากอยู่ในภาวะกดดัน					

ข้อ ที่	ลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	ท่านมักพึงพอใจกับผลการทำงานของตนเอง					
11	ท่านรู้สึกเฉยๆ กับการเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการทำงานแบบใหม่					
12	ท่านจะทำงานหนัก เท่าที่จำเป็นต้องทำเท่านั้น					
13	ท่านตั้งเป้าหมายในอนาคตของตัวเองไว้สูง					
14	ท่านชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อย เพราะเคยมีประสบการณ์มาก่อนแล้ว					
15	ท่านเป็นคนทะเยอทะยาน รักความก้าวหน้า					
16	ท่านชอบและสนุกกับงานที่มีอุปสรรคมากๆ					
17	ท่านพึงพอใจมากหากมีโอกาสค้นพบจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข					
18	ท่านรู้สึกไม่พึงพอใจกับการทำงานหนัก					
19	ท่านชอบแก้ปัญหาที่ยุ้งยากและท้าทายความสามารถ					
20	ท่านพอใจกับงานที่ต้องใช้สมอง					
21	ท่านไม่ชอบทำงานที่มีความเสี่ยงในการตัดสินใจ					
22	ท่านประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เสมอๆ					
23	ท่านรู้สึกโล่งใจมากกว่าภูมิใจเมื่อสามารถทำงานที่ยุ้งยากสำเร็จ					
24	ท่านจะพยายามทำงานให้ดีที่สุดเสมอเมื่อต้องแข่งขันกับผู้อื่น					
25	ท่านจะรู้สึกไม่สบายใจหากไม่ได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ					
26	ท่านพอใจที่จะทำงานยาก และท้าทายความสามารถมากกว่าทำงานง่าย ไม่ต้องใช้สติปัญญามากนัก					
27	ท่านไม่ชอบจัดการกับสถานการณ์ที่ยุ้งยาก					
28	ท่านชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ					
29	ท่านจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานในสถานการณ์ที่คาดว่า จะเกิดความล้มเหลว					
30	ท่านชอบที่จะทำงานที่รู้สึกมั่นใจมากกว่างานที่ยากและท้าทาย					

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่ารวม ค่าดัชนีความสอดคล้อง และการแปลความหมายของความสอดคล้องของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และใฝ่สัมฤทธิ์นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 2	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 3	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 4	1	1	0	1	0	3	0.60	สอดคล้อง
ข้อที่ 5	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 6	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 8	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 9	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 11	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 12	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 13	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 14	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 15	1	1	0	1	0	3	0.60	สอดคล้อง
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 17	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 18	1	1	0	1	0	3	0.60	สอดคล้อง
ข้อที่ 19	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 21	1	0	1	0	1	3	0.60	สอดคล้อง
ข้อที่ 22	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 23	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 24	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 25	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 26	1	1	0	1	0	3	0.60	สอดคล้อง
ข้อที่ 27	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง
ข้อที่ 28	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
ข้อที่ 29	1	1	1	1	1	5	1.00	สอดคล้อง

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	ความหมาย
	1	2	3	4	5			
ข้อที่ 30	1	1	1	0	1	4	0.80	สอดคล้อง
เฉลี่ย						4.43	0.89	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายของความเหมาะสมของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	1	2	3	4	5			
1. แบบสอบถามมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
2. ชื่อของแบบสอบถามเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
3. ข้อคำถามเหมาะสมกับการให้ข้อมูลของนักศึกษาครู	5	4	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4. การจัดเรียงลำดับของข้อคำถามในแบบสอบถาม	5	4	5	5	5	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
5. แบบสอบถามมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
6. แบบสอบถามอ่านเข้าใจง่ายใช้ภาษาเหมาะสม	5	4	5	5	5	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
7. คำถามครอบคลุมตามจุดประสงค์ของการวิจัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
8. ความเหมาะสมของข้อคำถามตอนที่ 1	5	4	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
9. ความเหมาะสมของข้อคำถามตอนที่ 2	5	4	5	5	5	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
10. ความเหมาะสมในภาพรวมของแบบสอบถาม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ย						4.84	0.58	เหมาะสมมากที่สุด

ตารางภาคผนวกที่ 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม
คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1.	.83
2.	.93
3.	.77
4.	.73
5.	.57
6.	.79
7.	.85
8.	.53
9.	.81
10.	.63
11.	.83
12.	.97
13.	.83
14.	.97
15.	.61
16.	.88
17.	.87
18.	.97
19.	.81
20.	.73
21.	.94
22.	.97
23.	.65
24.	.84
25.	.72
26.	.87
27.	.68
28.	.72
29.	.58
30.	.96

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์

1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

1.2 ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	ชื่อสถาบัน	ปีที่จบ
ปริญญาตรี	ศษ.บ.(การมัธยมศึกษา วิชาเอก เคมี-ชีววิทยา)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2545
ปริญญาโท	ศษ.ม.(วิทยาศาสตร์ศึกษา)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2548
ปริญญาเอก	ค.ด.(หลักสูตรและการเรียนการสอน)	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	2559

1.3 ผลงานทางวิชาการ

1.3.1 หนังสือและตำรา

ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์. (2560). *การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 275 หน้า

ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์. (2560). *เอกสารประกอบการสอนเรื่อง การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อม
เพื่อการเรียนรู้*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 266 หน้า

1.3.2 ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์

วรวิทย์ อุทโท, สมาน เอกพิมพ์ และบุษกร เขจรภักดิ์. *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ
สืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแผนผัง มโนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. การประชุม
วิชาการการระดับชาติ ครุศาสตร์วิชาการ ครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
25 พฤศจิกายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 58-66.

ศุวิชัย ลครชัย, ภูษิต บุญทองเถิง และบุษกร เขจรภักดิ์. *การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์
ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของ Polya เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. การประชุมวิชาการการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 21 กรกฎาคม 2560 ณ มหาวิทยาลัย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 568-574.

ศิริณัญช์ หาชื่น, สมาน เอกพิมพ์ และบุษกร เขจรภักดิ์. *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง
การเกิดดินและสมบัติของดิน และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดกิจกรรม*. การประชุมวิชาการการระดับชาติและ
นานาชาติ ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 21 กรกฎาคม 2560 ณ
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 637-645.

ณัฐพร คุ่มครอง, ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ และสุรกานต์ จังหาร. *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. การประชุมวิชาการการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 5 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 21 กรกฎาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 40-50.

รัตติกาล สารกรอง และธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์. (2561). *คุณลักษณะของความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. การประชุมวิชาการการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 11. 20 ธันวาคม 2561. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 124-125.

1.3.3 บทความทางวิชาการ

-

1.3.4 งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร หรือลิขสิทธิ์

-

1.4 ประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษา 11 ปี

1.5 ประสบการณ์ในการสอน

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ
1010301	การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เคมี	Curriculum Development and Learning Management in Chemistry
1028202	การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้	Learning Management and Environment for Learning
1028301	ทักษะสำหรับครูวิทยาศาสตร์	Skills for Science Teachers
1099201	การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร	Curriculum Designs and Development
1099301	การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน	Learning Management and Classroom Management
1099403	การสังเกตและการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	Observation and Participation in School Practices
1099501	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1	Internship 1
1099502	ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	Internship 2

2. ชื่อ-นามสกุล นางสาวรัตติกาล สารกอง

2.1 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

2.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	ชื่อสถาบัน	ปีที่จบ
ปริญญาตรี	วท.บ.(วิทยาการคอมพิวเตอร์) ศษ.บ.(การวัดและประเมินผล การศึกษา)	สถาบันราชภัฏจันทรเกษม	2546
		มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	2560
ปริญญาโท	ศษ.ม.(การวัดและประเมินผล การศึกษา)	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	2551
ปริญญาเอก	ปร.ด.(วิจัย วัดผลและสถิติ การศึกษา)	มหาวิทยาลัยบูรพา	2561

2.3 ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2557 - พ.ศ.2561

2.3.1 ตำรา หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน/ คำสอน

รัตติกาล สารกอง. (2561). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*.

มหาสารคาม : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (อัดสำเนา).

2.3.2 ผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่

รัตติกาล สารกอง. (2560). การถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม ปี พ.ศ. 2559. *การประชุมสัมมนาทางวิชาการ การวัดผล ประเมินผลและวิจัยสัมพันธ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 26*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รัตติกาล สารกอง. (2560). การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการของนักศึกษา. *วารสารครุศาสตร์*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (TCI กลุ่มที่ 1)

รัตติกาล สารกอง และธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์. (2561). *คุณลักษณะของความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. การประชุมวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ครั้งที่ 11. 20 ธันวาคม 2561. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. 124-125.

2.4 ประสบการณ์สอนในระดับอุดมศึกษา 7 ปี

2.5 ประสบการณ์ในการสอน

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ
1044503	การวิจัยเบื้องต้นในชั้นเรียน	Introduction to Classroom Research
1042104	การวัดและประเมินผลการศึกษา	Measurement and Educational Evaluation

รหัสวิชา	ชื่อวิชาภาษาไทย	ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ
1043408	การวิจัยทางการศึกษา	Educational Research
1045201	การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยและประเมินผลการศึกษา	Test Development in Educational Research and Evaluation
1045104	วิทยาการวิจัย	Research Methodology
8072101	สถิติสำหรับการวิจัย	Statistics for Research
1072511	การพัฒนาเครื่องมือวิจัย	Research Instrumental Development
1072502	การวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	Educational Research for Learning Development
1030101	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	Learning Measurement and Evaluation
1072521	หลักการวัดและประเมินทางการศึกษา	Principles of Educational Measurement and Evaluation
1077502	นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา	Innovation and Information Technology in Education
1013306	การสร้างแบบทดสอบและเครื่องมือวัดผลทางสังคมศึกษา	Construction of Test Forms and Measurement Tools for Social Studies
1040303	การวัดและประเมินผลทางวิทยาศาสตร์การกีฬา	Sports Science Measurement and Evaluation

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีนั้นต้องขอขอบพระคุณความกรุณาจากผู้บริหาร คณาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่คณะผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนานักศึกษา บริการวิชาการและวิจัยที่เอื้อเฟื้อและช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามกับนักศึกษาครู คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจและประทับใจในความเมตตากรุณาและความเป็นกัลยาณมิตรของทุกคนเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่อุดหนุนทุนวิจัยให้คณะผู้วิจัยได้มีโอกาสทำการศึกษาวิจัยจนสำเร็จและสนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบุพการี ญาติมิตรทุกคนของคณะผู้วิจัยที่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่และสำคัญในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาครูทุกสาขาวิชาที่ตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้วิจัย

2562

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

- หัวข้อวิจัย** : การศึกษาคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ผู้ดำเนินการวิจัย** : อาจารย์ ดร.ฉัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์
อาจารย์ ดร.รัตติกาล สารกอง
- หน่วยงาน** : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ปี พ.ศ.** : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้และไฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ นักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้และไฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีข้อมูลที่ต้องการศึกษา 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ และตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นต่อพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้และไฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา ซึ่งเป็นข้อคำถามเชิงบวกและข้อคำถามเชิงลบ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ด้วยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Average) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.26 ซึ่งนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้และไฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.76) และมีคุณลักษณะไฝ่เรียนรู้และไฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.05)

Research Title : A study of characteristic's putting efforts persistently learning and achievements of teacher students in Rajabhat Maha Sarakham University.

Researcher : Dr. Thanyaluck Khechornphak
Dr.Rattikan Sankong

Organization : Faculty of Education in Rajabhat Maha Sarakham University

Year : 2019

Rajabhat Maha Sarskham University, 2019

Abstract

The objective of this research was to study of characteristic's putting efforts persistently learning and achievements of teacher students in Rajabhat Maha Sarakham University (RMU). The sample group were 328 students in year 5 in Faculty of Education RMU that there are enrolled of internship 2 in semester 2 academic year 2018. Research instrument was a questionnaire by researchers need to study 2 datas were 1) teacher students's general status of genders 2) commentation to behaviors on characteristic's putting effort persistently learning and achievement of teacher students so it's both positive and negative questionnaires. This research was survey by used descriptive analysis. Research's statistics were average, mean and standard division.

The research was found that : mostly teacher students were female at 81.26 percentage that there are have persistently learning and achievement in positive at high level (\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.76) and negative at high level (\bar{X} = 3.71, S.D.=1.05)

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545	6
การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21	10
การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
กรอบแนวคิดในการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
เครื่องมือในการวิจัย	35
การสร้างเครื่องมือการวิจัย	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	46
สรุปผลการวิจัย	46
อภิปรายผล	46
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	48
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	49
บรรณานุกรม	50
บรรณานุกรมภาษาไทย	50
บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	52
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	55
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ	58
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

	หน้า
3.1 แสดงรายการข้อคำถามเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	36
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงบวก	43
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงลบ	44
ก-1 แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	56
ข-1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่ารวม ค่าดัชนีความสอดคล้อง และการแปลความหมายของ ความสอดคล้องของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	59
ข-2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมาย ของความเหมาะสมของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	61
ข-3 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	62

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
2.1 หลักสูตรและการสอนที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21	11
2.2 แนวคิดสำคัญในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	12
2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	33

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก ดังเช่นกฎหมายกำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในการจัดการศึกษากระบวนการ จัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและการจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่า การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546)

การเรียนรู้ตามแนวคิดสมัยปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการสร้างสรรค์ความรู้ ต้องเกิดจากการลงมือปฏิบัติทั้งกาย วาจา ใจ คือ สมอที่ต้องคิด ทำได้ในสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าพัฒนา ต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ ผู้เรียนจะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการในการกระทำและการคิดเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนจะต้องฝึกคิดวิเคราะห์ กระทำ และใช้ความคิดของตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลดียิ่งขึ้น ทำให้สามารถวางแผนจัดการและควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ ผู้สอนต้องเข้าใจว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการส่วนตัวและกระบวนการทางสังคมด้วย ในบริบทการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งวิธีการและแหล่งความรู้ ให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน ร่วมรู้ร่วมเรียนกับกลุ่มเพื่อนและผู้สอน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสนำเสนอและได้รับการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอโดยใช้วิธีการและรูปแบบต่างๆ ที่ช่วยให้เขาได้มีแง่คิด มุมมองที่กว้างขวางและยาวไกลออกไปเรื่อย ๆ มีเหตุผลสนับสนุนที่เพียงพอ มองเห็นการกระทำและผลของการกระทำอย่างชัดเจน (กิ่งฟ้า สิ้นธวัช. 2550 : 28)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พุทธศักราช 2552 - 2561) มีเป้าหมายสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 2) และพุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3) กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบและทิศทาง ในการพัฒนา เด็กเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ. 2555 : 8)

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ส่งผลกระทบให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับมีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอน เพื่อพัฒนานักศึกษาให้คิดเป็นแก้ปัญหาเป็นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF : HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่ การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้น เป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการ ประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิและสื่อสารให้สังคมชุมชนรวมทั้งสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามี มาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (คณะกรรมการ การอุดมศึกษา. 2552 : 1) ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ของประเทศไทย โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถดังนี้ มีความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้องและเป็นระบบในสาขาหรือสาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง มีความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยคำแนะนำ แต่เพียงเล็กน้อยมีความสามารถในการค้นหาการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสม ในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสาร ผล การวิเคราะห์ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่างๆ ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพสิ่งสำคัญคือ ความรู้และ ทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้นๆ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552 : 19-20)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจุดประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และมีพันธกิจในการผลิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่นและประเทศให้เป็นครูในมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์ การเรียนรู้ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็นครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นครูชั้น

วิชาชีพที่มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง เป็นครูที่ดี ครูเก่ง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มีความรู้คู่คุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและสามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 มาตรา 53 วรรคสอง ที่กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและเพื่อเป็นการยกระดับวิชาชีพให้มีมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง และเพื่อสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (TQF) ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งในการประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคม มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่หลากหลายทั้งผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ทำให้จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ตามบทบาท หน้าที่ที่รับผิดชอบ ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนต่างๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนจำเป็นต้องสอดแทรกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่างๆ ต่อไปนี้ให้นักศึกษาระหว่างที่สอน (หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี (หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2557). 2557 : 41) และ Andrew Churches (Andrew Churches. 2009 อ้างถึงในสุนันท์ สังข์อ่อน (2555 : 50-52) ได้เสนอลักษณะครูที่จะประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ควรมีลักษณะ 8 ประการ ดังนี้

- 1) มีการปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
- 2) เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์ ไม่จำกัดเฉพาะอยู่ในวิชาที่สอน
- 3) ให้ความร่วมมือโดยการแบ่งปัน การเผยแพร่ การปรับตัวและคิดหาวิธีใหม่ๆ
- 4) กล้าเสี่ยง ในบางครั้งครูอาจรู้บางเรื่องไม่เท่าทันนักเรียน กล้าเสี่ยงที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกันและกัน และกล้าไว้วางใจนักเรียน
- 5) เรียนรู้ ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง
- 6) การสื่อสาร มีความสามารถในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ แสดงบทบาท เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กระตุ้นการเรียนรู้ ควบคุม ตรวจสอบและจัดการ
- 7) เป็นต้นแบบพฤติกรรม หรือเป็นแบบอย่างพฤติกรรมให้กับผู้เรียนได้ เช่น อดทนในการเรียนรู้ ตระหนักรู้เท่าทันเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ เป็นต้น และ
- 8) เป็นผู้ผู้นำ ต้องมีภาวะผู้นำ แม้ว่าการเป็นผู้นำนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ตาม

ตัวแปรที่สำคัญที่พัฒนาจิตพิสัยผู้เรียน คือ การจัดการเรียนการสอน (บังอร เกิดคำ. 2549 : 86-88) องค์ประกอบด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้สักรักการอ่านการอบรมเลี้ยงดูและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และวิจารณ์ พานิช (2553. 18-19) กล่าวถึงศาสตร์ใหม่สำหรับครูเพื่อศิษย์ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนในยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และการปรับตัว ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่อนุบาลจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต ประการหนึ่งคือ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ เพื่อการดำรงชีวิตของตนเอง ซึ่งสุทัศน์ เอกา (2558. 188-192) ได้เสนอการยกระดับการเรียนรู้และรักษาคุณภาพการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า หัวใจของการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ Learning by Doing โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้ใหญ่ๆ 3 ตระกูล

คือ Behaviorism, Cognitivism และ Constructivism แล้วแต่กรณีและความเหมาะสม คุณครูเป็นผู้ชี้ทาง “ปลุกเร้าความอยากรู้อยากเห็น และสร้างปัญญา” ให้เกิดในตัวผู้เรียน

จากแนวคิดและความสำคัญตามสภาพดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงพฤติกรรมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อศึกษาถึงสภาพพฤติกรรมเชิงการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูที่จะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี (หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) ถือเป็นหลักสูตรปรับปรุงในรุ่นแรกตามมาตรฐานความรู้ของครูสภาที่กำกับไว้ 11 มาตรฐาน และเพื่อเป็นการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาจารย์บัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ให้มีความเหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อศึกษาถึงระดับพฤติกรรม แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับทักษะของครูในศตวรรษที่ 21 ในการเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รับผิดชอบ พัฒนาตนเอง สังคม และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา

เนื้อหาของการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย

- 1) ข้อคำถามเชิงบวกเกี่ยวกับของผู้ที่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์สูง
- 2) ข้อคำถามเชิงลบเกี่ยวกับของผู้ที่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 379 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 328 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. สถานที่ใช้ดำเนินการวิจัย

สถานที่ใช้ดำเนินการวิจัย คือ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. ระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย คือ 1 ภาคการศึกษาปกติ ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2561

5. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ศึกษา คือ คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง พฤติกรรมที่มีลักษณะชอบค้นคว้าศึกษาและพัฒนาตนเอง สะสมภาพเกี่ยวกับความรู้ มีความกระตือรือร้น รู้จักสังเกต มีความตั้งใจเอาใจใส่ กล้าแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณลักษณะการใฝ่รู้และใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วยรายการคำถามเชิงบวกและรายการคำถามเชิงลบ เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำของนักศึกษาครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนหรือเตรียมการเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
2. เป็นแนวทางการพัฒนานักศึกษาครู นักศึกษาคณะอื่น และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ให้ติดตัว สามารถนำไปใช้ในบริบทอื่นๆ หรือในชีวิตประจำวันได้
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศด้านคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่ด้านการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาครูประจำการในอนาคตต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า ทบทวนตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้รวบรวมประเด็นที่สำคัญและนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545
2. การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21
3. การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มาตรา 24 (4) ระบุว่า การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังด้านคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และมาตรา 28 วรรคสอง สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 16 - 21)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พุทธศักราช 2552 - 2561) มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้มีการเรียนรู้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหาร และการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 2) และพุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3) กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาเด็กเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. 2555 : 8) ทั้งนี้หลักสูตรได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร
- 2) ความสามารถในการคิด
- 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

และหลักสูตรได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ คือ

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์ สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) มีความพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักในความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

ผู้วิจัยสนใจศึกษาคุณลักษณะของการใฝ่เรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจาก สิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

สำหรับประเทศไทย การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ส่งผลกระทบให้เกิดการปฏิรูปการศึกษา ทุกระดับ มีการเน้นหนักให้ปรับปรุงหลักสูตรและปรับเปลี่ยนวิธีการสอน เพื่อพัฒนานักศึกษาให้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีการยกระดับของสถาบันราชภัฏและ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย การเปิดดำเนินการของวิทยาลัยชุมชน และให้อิสระ ในการดำเนินการแก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้สถาบันอุดมศึกษา มีความหลากหลาย มีการขยายตัวเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษากันอย่าง ทั่วถึงท่ามกลางสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาตามมา กล่าวคือ จะทำอย่างไร ให้สังคม เชื่อมั่นได้ว่าคุณวุฒิที่บัณฑิตได้รับจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง มีคุณภาพและมาตรฐานที่สามารถ เทียบเคียงกันได้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552 : 1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษา จึงได้ ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education ; TQF : HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำ

นโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิ แต่ละคุณวุฒิและสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้ กับสถาบัน อุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ ผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรการผลิต ครุ 5 ปี ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่สำคัญ 6 ด้าน มีดังนี้

1) คุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนิน ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างปกติสุข และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมส่งเสริมและพัฒนาการตระหนัก ถึง ความรับผิดชอบ การมีจิตสาธารณะ การเสียสละ การเป็นแบบอย่างที่ดี ควบคู่ไปกับการยึดถือ คุณธรรม จริยธรรมในจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้วยการสอดแทรกลงในแต่ละวิชาที่เกี่ยวกับสิ่ง ต่อไปนี้

1.1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจ ผู้อื่น เข้าใจโลก มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพครูเชิงสัมพัทธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคม ส่วนรวม

2) ความรู้ นักศึกษาต้องมีความรู้ในเนื้อหาสาระที่สอนในกลุ่มวิชาเอกและวิชาชีพ ครุ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศาสตร์ทางการศึกษาควบคู่ไปกับความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม และความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาที่ศึกษานั้น เพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพและช่วยพัฒนาสังคม ตามมาตรฐานความรู้ดังต่อไปนี้

2.1) มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป หลักการทฤษฎีวิชาชีพและวิชาที่จะ สอน อย่างกว้างขวางลึกซึ้งเป็นระบบและสามารถบูรณาการความรู้ทางด้านวิชาชีพและการสอนกับ ความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2) มีความตระหนักถึงหลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่าง บูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

2.3) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะ สอนอย่างลึกซึ้งตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัย ในการต่อยอดความรู้และพัฒนาทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.4) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า องค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง ประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาทางการศึกษา

3) ทักษะทางปัญญา นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านปัญญาไปพร้อมกับคุณธรรม จริยธรรม ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณและความเป็นครู นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติต่างๆ จากการสอนเพื่อให้เกิดทักษะทางปัญญาดังนี้

3.1) คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

3.2) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

3.3) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในการประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคม มีความเกี่ยวข้องกับบุคคลที่หลากหลาย ทั้งผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้จำเป็นต้องมีการเรียนรู้ตามบทบาท หน้าที่ที่รับผิดชอบความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มคนต่างๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนต้องสอดแทรกวิธีการที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่างๆ ต่อไปนี้ให้นักศึกษาระหว่างที่สอน

4.1) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคมและเป็นกัลยาณมิตร

4.2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานรายบุคคล และงานกลุ่ม เอาใจใส่ ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4.3) ตระหนักในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5) การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1) มีทักษะการใช้เทคโนโลยีมีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ภาษาพูดและภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาการแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

5.2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ การใช้สื่อ นำเสนอสื่อ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม สม่่าเสมอและต่อเนื่อง

5.3) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

6) การจัดการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนรู้นักศึกษาจะต้องเกิดกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่มีหลากหลายรูปแบบ และสามารถเลือกใช้รูปแบบได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ตามความสามารถและความสนใจอย่างมีนวัตกรรม สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาเอกกับศาสตร์อื่นๆ ได้ตามความต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

6.1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

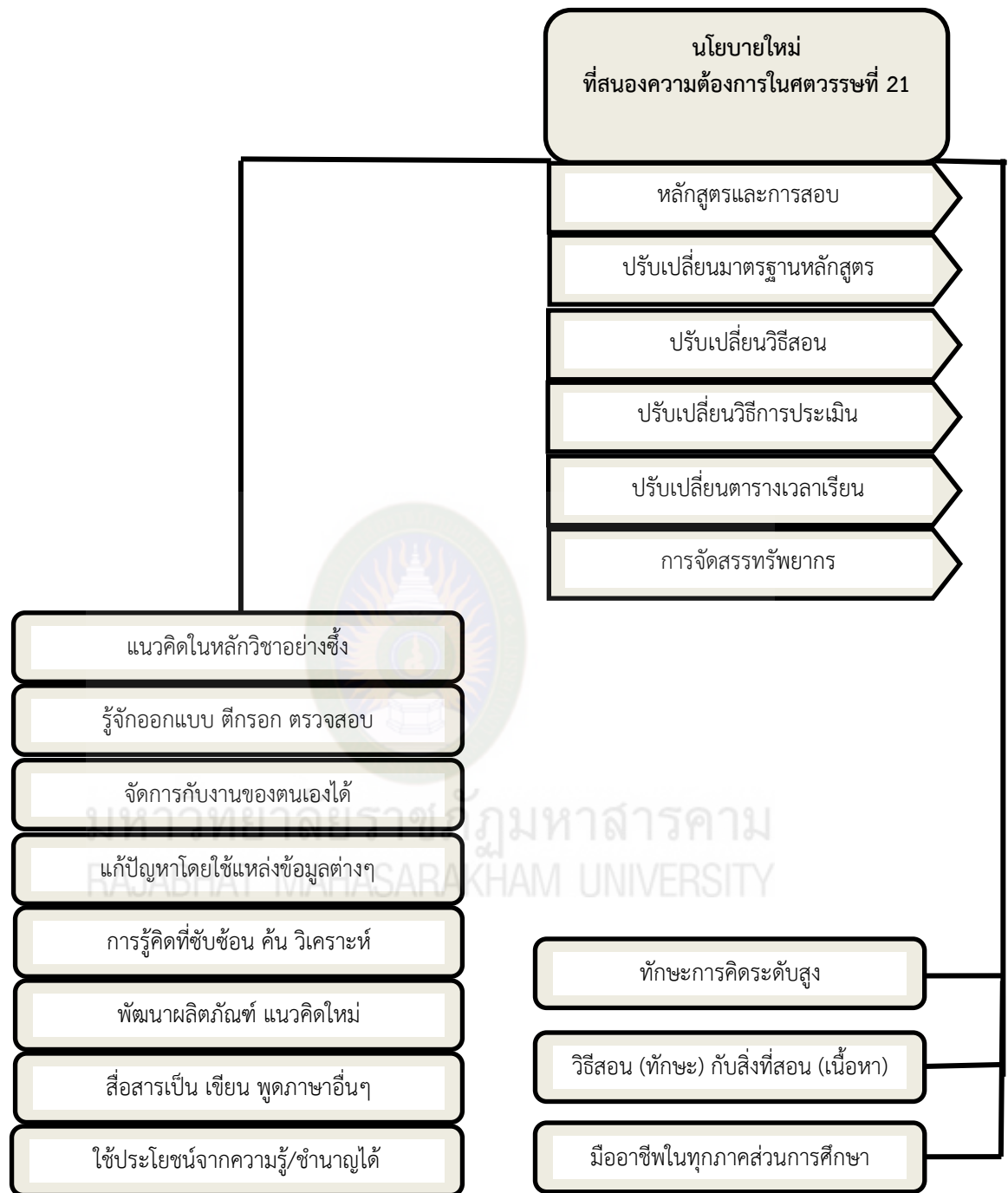
6.2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

6.3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

2. การจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21

ฉันท ชาติทอง (2559) ได้กล่าวถึงนโยบายใหม่ที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า นโยบายใหม่ที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21 เป็นการเน้นที่ความเข้มแข็งทางวิชาชีพ โดยที่ผู้บริหารจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ระบบนโยบายใหม่ที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมาก ซึ่งต้องอาศัยแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ การจัดครูดูแลนักเรียนอย่างเอาใจใส่และทั่วถึง การพัฒนาวิธีการประเมินผล และการวัดสติปัญญา ความรู้และทักษะพัฒนาโรงเรียน และออกแบบโรงเรียนใหม่ จากการที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญและดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว จะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้เกิดการสอนที่ดีเยี่ยมทุกห้องเรียน ครูมีเวลาทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาหลักสูตรและวิธีการประเมิน มีการออกแบบ และทำโครงการพัฒนาทางวิชาชีพแบบครบถ้วน มีการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการฝึกฝนและชี้แนะครูที่ต้องการ ความช่วยเหลือเพิ่มเติม ทั้งนี้ จากการที่ผู้สอนมีเวลาสำหรับพัฒนาการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูมีเวลาในการทำงานร่วมกับผู้เรียนมากขึ้น มีเวลาในการตรวจสอบแนวคิดเชิงลึก รวมทั้งการมีเวลาสอน เนื้อหาที่ลึกซึ้งได้อีกด้วย

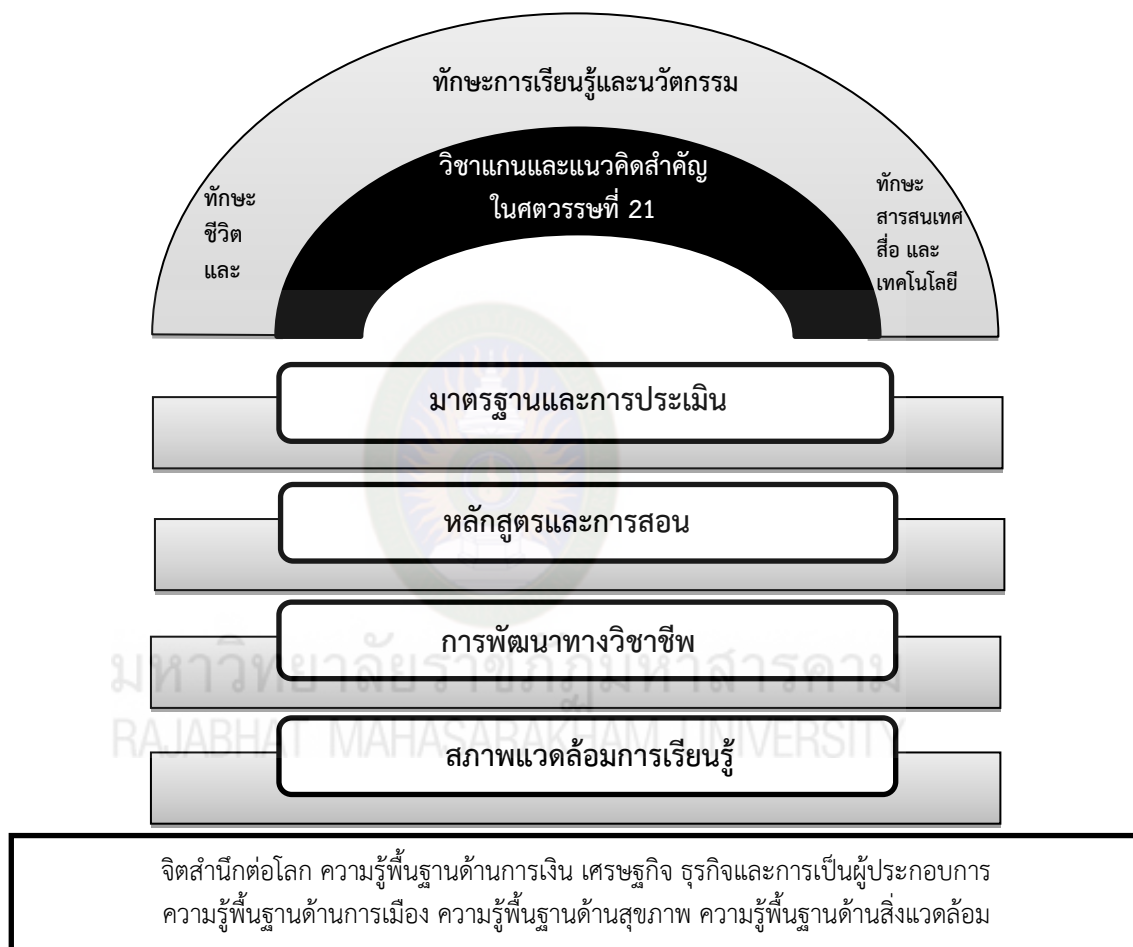
ในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 นั้น อาศัยหลักการที่ว่าทักษะไม่ใช่สิ่งที่สอน หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างได้ผล หากปราศจากความรู้พื้นฐานในวิชาต่างๆ โดยพิจารณาว่าเหตุใดทักษะที่ระบุในกรอบความคิดจึงจำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ทักษะใดที่สำคัญที่สุดและเราทำอะไรได้บ้างที่จะช่วยผลักดันให้บรรลุทักษะเหล่านี้ในการสอนให้บังเกิดผล นอกจากนี้นโยบายใหม่ที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21 จะให้ความสำคัญ ดังกล่าวแล้ว ยังเน้นนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ดังแผนภาพ ที่ 2.1 ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 หลักสูตรและการสอนที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21
(ฉันท ชาติทอง, 2559)

จากแผนภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรและการสอนที่สนองความต้องการในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานหลักสูตร วิธีสอน วิธีการประเมิน ตารางเวลาเรียน และการจัดสรรทรัพยากร โดยหลักสูตรและการสอนต้องใช้แนวคิดในหลักวิชาอย่างลึกซึ้ง รู้จัก

ออกแบบ ตีกรอบ และตรวจสอบ เน้นให้สามารถจัดการกับงานของตนเองได้ ใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ พัฒนาการเรียนรู้และทักษะการคิดที่ซับซ้อน ฝึกการค้น วิเคราะห์ พัฒนาผลิตภัณฑ์แนวคิดใหม่ รวมทั้งพัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยเฉพาะการเขียนและพูดภาษาอื่นๆ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ จากความรู้และชำนาญที่มีอยู่ได้เต็มศักยภาพ แนวคิดสำคัญในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ดังแผนภาพที่ 2.2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2.2 แนวคิดสำคัญในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ชนันท ชาติทอง. 2559)

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นว่า แนวคิดสำคัญในการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ จิตสำนึกต่อโลก ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ และความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม วิชาแกนที่เป็นเครื่องไปสู่แนวคิดสำคัญดังกล่าว ได้แก่ ภาษาอังกฤษ การอ่านและศิลปะการใช้ภาษา ภาษาสำคัญของโลก วิทยาศาสตร์ ศิลปะ ภูมิศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การปกครอง และหน้าที่พลเมือง ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน โดยเฉพาะทักษะด้าน

สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ต้องเรียนความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ ความรู้พื้นฐานด้านสื่อ ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ทั้งนี้ทักษะชีวิตและการทำงาน เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การเพิ่มผลผลิต และความรู้รับผิดชอบ และความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ โดยมีระบบสนับสนุนการศึกษาของ ศตวรรษที่ 21 ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 หลักสูตรและการสอนของ ศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21

สรุปได้ว่า โมเดลใหม่ด้านการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ผู้สอนยุคใหม่ต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จะต้องเน้นผลลัพธ์ที่สำคัญ โดยที่มีระบบสนับสนุนการศึกษาประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เอื้อ และมีนโยบายนักการศึกษา ประชาคมธุรกิจ องค์กรชุมชนและผู้ปกครอง เข้ามาให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง โดยหลักสูตรและการสอนต้องใช้แนวคิดในหลักวิชาอย่างลึกซึ้ง เน้นให้สามารถจัดการกับงานของตนเองได้ ใช้แหล่งข้อมูลต่างๆ พัฒนา การเรียนรู้และทักษะการคิดที่ซับซ้อน พัฒนาผลิตภัณฑ์แนวคิดใหม่ พัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องการเขียนและพูดภาษาอื่นๆ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากความรู้และความชำนาญที่มีอยู่ได้เต็มศักยภาพ

สุนันท์ สังข์อ่อง (2555 : 50-52) ได้เสนอลักษณะครูที่จะประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 ควรมีลักษณะ 8 ประการ ดังนี้

- 1) มีการปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน
- 2) เป็นผู้วิเศษทัศน์ ไม่จำกัดเฉพาะอยู่ในวิชาที่สอน
- 3) ให้ความร่วมมือโดยการแบ่งปัน การเผยแพร่ การปรับตัวและคิดหาวิธีใหม่ๆ
- 4) กล้าเสี่ยง ในบางครั้ง ครูอาจรู้บางเรื่องไม่เท่านักเรียน กล้าเสี่ยง ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกันและกัน และกล้าไวใจนักเรียน
- 5) เรียนรู้ ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง
- 6) การสื่อสาร มีความสามารถในการสื่อสาร การให้ความร่วมมือ แสดงบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กระตุ้นการเรียนรู้ ควบคุม ตรวจสอบและจัดการ
- 7) เป็นต้นแบบพฤติกรรม หรือเป็นแบบอย่างพฤติกรรมให้กับผู้เรียนได้ เช่น อดทนในการเรียนรู้ ตระหนัก รู้เท่าทันเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ เป็นต้น
- 8) เป็นผู้นำ ต้องมีภาวะผู้นำ แม้ว่าการเป็นผู้นำนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ตาม

สมาน เอกพิมพ์ (2560) ได้กล่าวถึงเนื้อหาของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน ควรมุ่งเน้นที่การส่งเสริมผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นบุคคลที่มีเครื่องมือในการสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก มีความสามารถในการสกัดและคัดกรองข้อมูลที่ควรเรียนรู้ ครูจึงควรมุ่งสอนเกี่ยวกับกระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความอยากที่จะเรียนรู้ มีจิตแห่งวิทยาการ เกิดการรู้จัก สอนเกี่ยวกับการคิดขั้นสูง การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา

การจัดการแก้ไขปัญหา การสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่น การสร้างเครือข่าย มีทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยได้เรียนเกี่ยวกับการใช้ไอซีที เป็นเครื่องมือในการช่วยแสวงหาความรู้และนำมาสร้างองค์ความรู้ ฝึกการวางแผนทำงาน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการความรู้เพื่อให้บรรลุ ผลลัพธ์ที่ต้องการ รวมทั้งได้เรียนรู้วิธีการวิเคราะห์แนวโน้ม และสามารถคาดการณ์ความเป็นไปได้ในอนาคต ในสังคมมนุษย์ยังควรมีการปลูกฝังคุณลักษณะของจิตสำหรับอนาคต คือ “ความฉลาดหรือทักษะ” ซึ่งใช้แทนด้วยคำว่า “จิต” (Mind) 5 ประการ ให้กับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) จิตด้านการรู้คิด และ 2) จิตเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้เนื่องจาก “บุคคลจะสามารถเอาตัวรอดและประสบความสำเร็จทั้งในด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 ได้จะต้องมี จิตทั้ง 2 ด้านรวมอยู่ในตัวของคนๆ นั้น นอกจากนี้ยังจะช่วยจรรโลงให้สังคมโลกในอนาคตเป็นสังคมที่น่าอยู่มากยิ่งขึ้น” ซึ่งบุคคลจะขาดจิตใดจิตหนึ่งไม่ได้ ดังนั้น จึง อาจกล่าวได้ว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่นักการศึกษาและผู้พัฒนาหลักสูตรควรตระหนักเพื่อใช้เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญประการหนึ่ง ในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรในสังคมโลกยุคศตวรรษที่ 21 และเป็นสังคมโลกของความเป็นจริงในอนาคต ซึ่งควรเสริมสร้างเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับทุกๆ คน และทุกอาชีพ จะต้องประกอบด้วย

3Rs + 8Cs + 2Ls + 5Ms

มีรายละเอียดได้ ดังนี้

3Rs

ประกอบด้วย Reading (การอ่าน) (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น)

8Cs

ประกอบด้วย

- 1) Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะการคิดอย่างมี
วิจาร์ณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา)
- 2) Creativity & Innovation (ทักษะการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
- 3) Cross-Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม
ต่างกระบวนการทัศน์)

- 4) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)
- 5) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)
- 6) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร)
- 7) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้)
- 8) Change (ทักษะการเปลี่ยนแปลง)

2Ls

ประกอบด้วย Learning Skills (ทักษะการเรียนรู้) และ Leadership (ภาวะผู้นำ)

5Ms

ประกอบด้วย จิต 2 ประเภท คือ

1) จิตด้านการรู้คิด (มี 3 ลักษณะย่อย)

1.1) เชี่ยวชาญหรือจิตวิทยาการ (Disciplined Mind) เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น ปรับปรุง ประยุกต์สิ่งที่เล่าเรียนมา และพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.2) รู้สังเคราะห์ (Synthesizing Mind) เป็นการสังสม ต่อยอด และสร้างนวัตกรรมความรู้ โดยการเลือกสรรข้อมูลที่สำคัญจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย หลากหลาย แล้วจัดกระทำข้อมูลทำ ความเข้าใจกับข้อมูลและประเมินข้อมูล โดยปราศจากอคติแล้วผสมผสาน (สังเคราะห์) ข้อมูลนั้นให้เป็นข้อมูลใหม่ที่มีความหมายต่อตนเองและผู้อื่น

1.3) สร้างสรรค์ (Creating Mind) เป็นการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างไป จากเดิม

2) จิตที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ (มี 2 ลักษณะย่อย)

2.1) จิตรู้เคารพ (Respectful Mind) เป็นการเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็นทั้งของบุคคลและกลุ่มคนที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย อย่างเห็นอกเห็นใจ และเป็นไปในทางสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การทำงานร่วมกับคนที่แตกต่างกัน

2.2) จิตรู้จริยธรรม (Ethical Mind) เป็นการมีความรู้คู่คุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าตอบสนองประโยชน์ส่วนตน

สรุปได้ว่า จิตห้าลักษณะสำหรับอนาคต เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะของจิตที่เกิดขึ้นในกายมนุษย์และจิตรับรับรู้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นจิตติดตัวมนุษย์ มี 2 ลักษณะ คือ จิตเคารพรู้ และจิตรู้จริยธรรม ในส่วนที่สองเป็น

จิตรับรู้ มี 3 ลักษณะ คือ จิตเชี่ยวชาญ จิตรู้สังเคราะห์ และจิตสร้างสรรค์ จิตทั้งห้าลักษณะนี้เป็นเครื่องมือความอยู่รอดของมนุษย์ โดยผู้สอนต้องใช้วิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เกิดลักษณะสำคัญดังกล่าวนี้และการพัฒนาคุณลักษณะการเรียนรู้ใฝ่เรียนและการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ถือเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดจิตห้าลักษณะสำหรับอนาคตได้

3. การใฝ่เรียนรู้อะไรและใฝ่สัมฤทธิ์

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการใฝ่เรียนรู้อะไรและการใฝ่สัมฤทธิ์ไว้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยขอนำเสนอพอสังเขป ดังนี้

3.1 ความหมาย

ความหมายของคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้อะไร คือ ความใฝ่รู้หรือความอยากรู้ กระจายใคร่รู้ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Curiosity มาจากรากศัพท์ในภาษาละติน (Latin) ว่า Curiosus ซึ่งในภาษาอังกฤษ คำนี้มีความหมายที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ ว่าเป็นคุณลักษณะภายในที่บุคคลแสดงให้เห็นความสนใจ ใคร่รู้ อยากรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งอาจแสดงออกด้วยการคิดสืบค้น เพราะอยากรู้อะไรเห็น โดยการสำรวจ (Exploration) การสืบสอบ (Investigation) และการเรียนรู้ (Learning) อันเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ในมนุษย์และสัตว์หลายประเภท (มาลินี ระถิ. 2557 : 81)

McClelland (1953 อ้างถึงใน Reeve, 2001 : 154) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้ดีตามมาตรฐานที่ดีเยี่ยม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะกระตุ้นให้บุคคลแสวงหาความสำเร็จในการแข่งขันกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมนั้นๆ และมาตรฐานดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพราะเป็นเป้าหมายที่มีคุณค่าสูงสำหรับการประเมินระดับความสามารถของบุคคล

Atkinson (1964 อ้างถึงใน Reeve, 2001 : 156) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะทำนายพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ไม่เพียงขึ้นอยู่กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับโอกาสของการประสบความสำเร็จในการทำงานและค่าของสิ่งล่อใจเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

Spence และ Helmreich (1983 อ้างถึงใน Franken, 1994 : 428) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง การมีพฤติกรรมมุ่งงาน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพส่วนตัวของบุคคลกับมาตรฐานภายในหรือภายนอก รวมทั้งการแข่งขันกับบุคคลอื่น หรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ดีที่สุด

Newstrom และ Davis (1993 : 124) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า หมายถึง แรงขับที่ต้องการได้รับชัยชนะ บรรลุผลในเป้าหมายที่ตั้งไว้ และปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

Gordon (1993 : 129) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการที่จะบรรลุผลสำเร็จและแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะหรือความเชี่ยวชาญของตนเอง บุคคลที่แสวงหาและเรียนรู้งานที่ยากอย่างต่อเนื่องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Schultz และ Schultz (1998 : 238) ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือ ความต้องการความสำเร็จนั้นเป็นคุณลักษณะหนึ่งของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ผู้บริหารหรือผู้นำธุรกิจ บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงๆ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่บุคคลเหล่านั้นต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า ความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสร้างสรรค์ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้นสนใจ ใฝ่คิดค้น เสาะแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ ความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งยังเป็นสิ่งที่บุคคลควรแสวงหา เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดี สะดวก ปลอดภัย และมีความสุข บุญชิต มณีโชติ (2540 : 116-119) ได้แบ่งประเภทของความใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ว่า จำแนกออกเป็นด้าน ดังต่อไปนี้

1) การใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำแนกตามเป้าหมายของการกระทำ ได้เป็น 4 ด้าน คือ

1.1) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านครอบครัว หมายถึง การมุ่งแสวงหาหนทางวิธีการที่จะทำให้ครอบครัวมีความสุขความเจริญ สมาชิกแต่ละคนอยู่ร่วมกันอย่างรักใคร่กลมเกลียว มุ่งพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวให้เจริญก้าวหน้า พฤติกรรมที่แสดงออก เช่น การสนใจศึกษาครอบครัวที่ประสบความสำเร็จ การสนทนากับผู้มีประสบการณ์ การค้นคว้าจากตำรา สื่อต่างๆ

1.2) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านสังคม เป็นการมุ่งแสวงหา ไขว่คว้าให้ได้มาซึ่งสัมพันธภาพกับบุคคลต่างๆ ในสังคม ค้นหาวีธีการและกระทำตามแนวทางที่ตนคิดว่าจะสมหวังดังเป้าหมายได้ผู้ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านสังคมจะต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ เคารพรัก นับถือ เห็นคุณค่าของตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกมักเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การเข้าสังคม ค้นคว้าหาแนวทางที่จะทำให้บรรลุตามปรารถนา

1.3) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านวิชาการ เป็นการใฝ่รู้ใฝ่เรียนที่เกี่ยวกับความรู้ หรือศาสตร์ต่างๆ เกี่ยวข้องกับอาชีพตนและศาสตร์อื่นๆ ไม่จำกัด ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม รู้ให้ลึกและรู้ให้กว้าง นำความรู้ใหม่ที่ได้มาพัฒนาเชื่อมโยงกับความรู้เก่า เพื่อสร้างความรู้ใหม่ที่พิเศษขึ้นกว่าเดิม แสดงออกโดยการค้นคว้าจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ ศึกษาและสอบถามสนทนากับผู้รู้

1.4) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านอาชีพ เป็นความสนใจ ความต้องการที่จะพัฒนาอาชีพของตน ให้ก้าวหน้า โดดเด่น มีความเพียรพยายาม โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เพื่อให้ได้มาซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความสุข มีความพอใจกับอาชีพที่ทำ พฤติกรรมที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านอาชีพ แสดงออกในลักษณะมีระดับความต้องการสูง พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีเสมอ มีความหวังที่จะให้อาชีพที่ตนทำ หรือตำแหน่งหน้าที่การงานของตนมั่นคงก้าวหน้า เป็นที่ยอมรับ มีความตั้งใจในการทำงาน และมุ่งศึกษาวิธีการและปฏิบัติตามแนวทางที่ค้นพบเพื่อไปสู่เป้าหมาย

2) การใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำแนกตามแรงจูงใจหรือความต้องการของบุคคล แบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

2.1) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการประสบผลสัมฤทธิ์ มุ่งปรารถนาที่จะให้ผลการเรียนดีขึ้น ด้วยฝีมือของตนเอง และ

แสวงหาแนวทางวิธีการที่จะพัฒนาปรับปรุงผลการเรียนให้ดียิ่งๆ ขึ้น มีความต้องการที่จะควบคุมผลของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออก เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การตั้งใจเรียน สนใจอยากเรียนตลอดเวลา การนำผลของความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2.2) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านอำนาจ หมายถึง การที่บุคคลมีความต้องการมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น แสวงหาวิธีที่จะได้มาซึ่งอำนาจ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ชอบแสดงออกถึงการมีอำนาจชอบเป็นผู้นำกลุ่ม ศึกษาหาความรู้โดยการสังเกตจากบุคคลที่เป็นแบบอย่างของผู้มีอำนาจในทางชอบธรรม เป็นต้น

2.3) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านความสัมพันธ์ เป็นการสนใจและปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น พยายามหาแนวทาง วิธีการต่างๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มสังคม เป็นที่ต้องการของสังคม เป็นที่รู้จักและต้องการรู้จักผู้อื่น ด้วยพฤติกรรมการเรียนรู้ที่แสดงออก ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์ หรือการสร้างสัมพันธ์ภาพ การสังเกตจากตัวแบบ การฝึกฝนพัฒนาตนเองตามแบบที่รับรู้ เป็นต้น

3) การใฝ่รู้ใฝ่เรียน จำแนกตามลักษณะวิธีการค้นคว้าหาความรู้ มี 3 ประเภท ดังนี้

3.1) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนโดยการเข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษา มีการแสดงออก ดังนี้

- (1) สนใจกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- (2) สนใจและต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- (3) เตรียมตัวค้นคว้าล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน
- (4) ตั้งใจ สนใจและอยากที่จะเรียนตลอดเวลา
- (5) หากสงสัย ไม่แน่ใจ ขัดแย้ง จะแสวงหาแนวทางแก้ไข อาจทำได้โดยสนทนากับผู้รู้ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถาม
- (6) พยายามนำความรู้ที่ได้จากการเรียน มาพัฒนาปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น

3.2) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนโดยการศึกษาด้วยตนเอง เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีโอกาสและความต้องการหรือความมุ่งหวังที่ต่างกัน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก็เป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะกระทำให้ได้มาซึ่งความต้องการของตนเอง วิธีการค้นคว้าหาความรู้ มักทำโดยการสนทนากับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การสังเกต การเลียนแบบจากสิ่งที่ได้พบเห็นตรงกับความมุ่งหวังของตน นอกจากนี้อาจต้องศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ เข้าร่วมฟังการบรรยาย ตามโอกาสที่ตนเองสนใจ หรืออาจศึกษาทางไปรษณีย์

3.3) การใฝ่รู้ใฝ่เรียนโดยการเรียนรู้จากการเข้ารับการศึกษาต่อเนื่องการอบรม สัมมนา การประชุมรูปแบบต่างๆ การศึกษาดูงาน บุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนประเภทนี้จะสนใจ และอยากศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าร่วมโครงการต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตน บุคคล

เหล่านี้ จึงมักมีโอกาสมองเห็นความกระตือรือร้นพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการค้นคว้าหาความรู้แบบนี้ สูงกว่าวิธีอื่น

ซิดสกาซด์ ทิพย์เที่ยงแท้, รจนารถ ชูใจ และมาลินี จำเนียร (2543 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การที่บุคคลมีแรงจูงใจมีความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งความรู้ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือความอยากรู้อยากเห็นที่เกิดขึ้น ความต้องการหรือความอยากรู้ที่เกิดขึ้นนี้เป็นแรงผลักดันหรือแรงจูงใจให้มีการแสดงออกทางพฤติกรรม เช่น ความสนใจ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้จากตำรา สนทนากับผู้รู้

พิทักษ์ วงแหวน (2546 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมใฝ่เรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีการกระทำ หรืออาการแสดงออกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า โดยมีลักษณะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้น และสนใจเรียนรู้

พรธณณี ชูชัยเจนจิต (2538. อ้างถึงในมันทนา เฟ็งแจ่ม. 2550 : 19) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า หมายถึง ความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง จะสังเกตได้ว่าบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความแตกต่างของบุคคลทั้งสองพวกนี้ดูได้จากการทำงาน

มันทนา เฟ็งแจ่ม (2550 : 19) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า หมายถึง ความต้องการทำงานที่ท้าทายให้ประสบความสำเร็จสูงสุดอย่างมีคุณภาพ ด้วยความมีมาตรฐานสูง ต้องการความเป็นอิสระในการทำงาน ใช้ความพยายามอย่างมุ่งมั่น หาวิธีการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อให้ตนเองบรรลุมาตรฐานที่ตั้งเอาไว้ และมีความพอใจเมื่อประสบความสำเร็จ รู้สึกผิดหวังและวิตกกังวล เมื่อพบกับความล้มเหลว

ปีลันญา วงศ์บุญ (2550 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะใฝ่รู้ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจที่แสดงถึงความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ด้านการเรียนและสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552: 168) ได้ให้ความหมายของคำว่า ใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ค : 22) ได้เสนอแนวคิดใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สมภัสสร บัวรอด (2555 : 7) ได้กล่าวถึงความหมายของการใฝ่รู้ไว้ว่า เป็นการแสดงออกถึงความกระตือรือร้น ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น ความต้องการที่จะกระทำเพื่อ

แสวงหาความรู้ การค้นคว้าด้วยตนเอง การตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เพื่อให้ได้รับรู้ในเรื่องที่ตนสนใจตามความสนใจของตน หรืออาการที่แสดงความรู้สึกลึกซึ้งในสิ่งแปลกใหม่รอบตัว เรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเจอโดยไม่คาดฝัน แล้วศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจในเรื่องนั้น เป็นการเพิ่มพูนสติปัญญา เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง ทำให้เป็นคนรู้จักมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมได้ ซึ่งบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความแตกต่างของบุคคลทั้งสองแบบนี้สังเกตได้จากการทำงานต่างๆ

3.2 พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ หรือลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้หลากหลาย ผู้วิจัยขอนำเสนอพอสังเขป ดังนี้

McClelland และ Winter (1969: 11) ได้ทำการศึกษาในห้องทดลองพบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยทั่วไปแล้วจะมีลักษณะเหมือนนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ โดยมีหลักการและเหตุผล นั่นคือบุคคลจะตั้งเป้าหมายที่ยากในระดับปานกลางสำหรับตนเอง ซึ่งไม่ยากและไม่ง่ายเกินไป เพื่อเพิ่มความเป็นไปได้ที่จะได้รับความพึงพอใจในความสำเร็จให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และความสนใจของบุคคลนั้นเป็นไปได้มากกว่าความสนใจโดยทั่วไป การสนองกลับของข้อมูลจะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานว่าอยู่ในระดับดีเพียงใด ซึ่งเสมือนกับนักธุรกิจนั้นได้รับการสนองกลับของข้อมูลซึ่งเป็นผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเสมือนกับนักธุรกิจนั้นได้รับการสนองกลับของข้อมูลซึ่งเป็นผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จหรือความล้มเหลวนั่นเอง บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยทั่วไปจะแสดงความคิดริเริ่มและลักษณะของพฤติกรรมที่ชอบสืบค้นในด้านต่างๆ และชอบศึกษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องที่จะค้นหางานที่พวกเขาจะสามารถแก้ไขปัญหาเพื่อความพึงพอใจของตนเอง พฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับคุณลักษณะของผู้ประกอบที่ประสบความสำเร็จนี้เป็นสิ่งที่เด่นชัด ดังนั้นจึงสามารถทำนายได้ว่านักธุรกิจน่าจะได้รับคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าผู้เชี่ยวชาญ โดยทั่วไปที่มีภูมิหลังทางสังคมและการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน

จากลักษณะข้างต้นได้เน้นย้ำว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีความสนใจต่อความสำเร็จในประเภทหน้าที่งานที่เฉพาะเจาะจงมาก ซึ่งต้องการข้อมูลย้อนกลับที่เป็นรูปธรรม และความรู้สึกลึกซึ้ง มีความรับผิดชอบส่วนบุคคล ความต้องการข้อมูลย้อนกลับที่เป็นรูปธรรมนี้อาจจะโน้มน้าวบุคคลที่มีความสนใจในความสำเร็จให้เอาใจใส่ต่อการเจริญเติบโตและการขยายไปถึงตัวชีวิตความสำเร็จ มีทิศทาง และนำพึงพอใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นเสมือนแรงผลักดันทางสังคมและเศรษฐกิจเชิงบวก เป็นความต้องการที่จะปรับปรุงและสามารถฝึกสอนได้ทั้งนักเรียนและนักธุรกิจ และ McClelland (อ้างถึงใน Gibson และคณะ, 2000: 136-137) ยังได้กล่าวอีกว่า เมื่อบุคคลมีความต้องการภายในสูง ผลก็คือ การจูงใจให้บุคคลแสดงลักษณะพฤติกรรมที่นำไปสู่ความพึงพอใจ

John W. Brubacher และคณะ (1994 : 39-42) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ที่สำคัญ ไว้ดังนี้

- 1) ต้องมีเหตุผล
- 2) มีความอยากรู้อยากเห็น
- 3) มีแรงจูงใจ
- 4) ชอบศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
- 5) ชอบความท้าทาย

บุญชิต มณีโชติ (2540 : 129) ได้กล่าวถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเกิดขึ้นได้จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective) หมายถึง การที่รู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองมีความรัก ความปรารถนา ความต้องการ ความสนใจ หรือความพึงพอใจ ต่อบางสิ่งบางอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต มีความรู้สึกว่าคุณค่าสิ่งนั้นมีค่า มีความหมายสำหรับตนและอยากจะได้มาเป็นเจ้าของ
- 2) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง การที่บุคคลจะมีการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างไรจะต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน การมีความรู้เดิมจะเป็นพื้นฐานให้คิด แสวงหาแนวทาง มีความคิดไตร่ตรอง มีความรู้แก้ปัญหาเดิม และมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาใหม่
- 3) องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกจากความรู้สึกและความคิดที่อยู่ภายในตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540 : 14) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ ต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) มีความชอบ ชื่นชอบและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ
- 2) มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
- 3) มีการแสวงหาแนวทางใหม่
- 4) มีความกระตือรือร้น
- 5) มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
- 6) มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ
- 7) มีความพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีสมาธิในการทำสิ่งต่างๆ อย่างไม่ย่อท้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 37) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

- 1) มีนิสัยรักการอ่าน
- 2) มีความกระตือรือร้น
- 3) กล้าแสดงความคิดเห็น
- 4) ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 5) ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สุภาพร มากแจ้ง (2544 : 7-14) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตามแนวพระราชจริยวัตร และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ไว้ดังต่อไปนี้

- 1) มีความอยากรู้
- 2) มีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นที่จะรู้
- 3) มีความรักเรียน
- 4) มีเหตุผล
- 5) มีความคิดริเริ่ม
- 6) การฝึกฝนค้นคว้า
- 7) รักการอ่าน
- 8) ความขยันหมั่นเพียร

ชัตติยา น้อยาทอง (2554 : 7) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนไว้ว่า เป็นความรู้สึกหรือการแสดงออกทางจิตใจที่แสดงถึงความอยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้น สนใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ในการค้นหาความรู้ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ทางด้านการเรียน การทำงาน และสภาพแวดล้อมรอบตัว เอาใจใส่ ไม่ย่อท้อ มีจิตใจจดจ่อต่อ งานที่ได้รับมอบหมาย รู้หน้าที่ตนเอง รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของงาน รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ กล้าคิดริเริ่ม มีความเพียรพยายาม ความมุ่งมั่น ขยันขันแข็ง ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และมีเหตุผล สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

สมภัสสร บัวรอด (2555 : 12) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะใฝ่รู้ที่มีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- 1) มีความพยายาม
- 2) มีความกระตือรือร้น
- 3) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- 4) มีเหตุผล

ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556 : 20) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการใฝ่เรียนรู้อย่างดีว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น ต้องการแสวงหาความรู้อันเป็นประโยชน์ตลอดเวลา มีความตั้งใจ มุ่งมั่นพยายามในการทำหน้าที่และงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ เพื่อให้ได้ผลสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี แบ่งพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ออกเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมในด้านการเรียนและการทำงาน และพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน

พรธณีนี ชูทัยเจนจิต (2533. อ้างถึงในจันทร์ดี แสงห้าว. 2558 : 10-11) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้

- 1) ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
 - 1.1) เป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
 - 1.2) เป็นผู้ที่ทำงานมีแบบแผน

- 1.3) เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง
- 2) ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
 - 2.1) เป็นผู้ที่ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย
 - 2.2) ตั้งเป้าหมายในวิธืทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป
- 2.3) ตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ

3.3 การวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ภัทรา นิคมานนท์ (2538. อ้างถึงในชัตติยา น้อยาทอง. 2554 : 12-13) ได้กล่าวถึง การวัดผลด้านจิตพิสัย ไว้ดังนี้

1) ธรรมชาติของการวัดผลด้านจิตพิสัย

คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะทางจิตพิสัยอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจของบุคคลที่บ่งชี้รูปแบบของอารมณ์หรือความรู้สึก การวัดผลด้านจิตพิสัย ผู้สั้ควรเข้าใจธรรมชาติของการวัดผลก่อน ดังนี้

- 1.1) การวัดทางด้านจิตพิสัยเป็นการวัดทางอ้อม โดยอาศัยการสังเกต พฤติกรรมทางกาย และวาจาที่เราคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก การวัดทางจิตใจ ผู้วัดจะใช้วิธีกระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลเกิดความคิดตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่นำไปกระตุ้นแล้วจะสนใจ ลักษณะพฤติกรรมที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึก
- 1.2) คุณลักษณะด้านจิตพิสัยมีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ทำให้เกิดความลำบากในการอธิบายทั้งในแง่ของปริมาณและคุณภาพ จึงต้องมีการพัฒนา เทคนิคและวิธีการประเมินผล
- 1.3) การวัดผลด้านจิตพิสัยมีความคลาดเคลื่อนได้ง่าย เนื่องจากอารมณ์หรือความรู้สึกอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และเงื่อนไข วุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้ถูกวัด การวัดด้านจิตพิสัยจึงต้องใช้เครื่องมือที่มีคสามเชื่อมั่นสูง
- 1.4) การวัดด้านจิตพิสัยไม่มีถูก - ผิด เหมือนแบบวัดด้านพุทธิพิสัย คำตอบของผู้ถูกวัดเพียงแต่บอกให้ทราบว่า ผู้ถูกวัดได้ประสบการณ์กับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดให้ เขาจะตัดสินใจเลือกกระทำอย่างไร สิ่งที่เขาเลือกกระทำ จะเป็นเพียงตัวแทนของความคิดความเชื่อในสิ่งที่คิดว่าเขาพร้อมที่จะประพฤติหรือปฏิบัติเท่านั้น
- 1.5) แหล่งข้อมูลในการวัดด้านจิตพิสัย สามารถวัดได้จากหลายฝ่าย ได้แก่ จากบุคคลที่เราต้องการวัดจากบุคคลผู้ใกล้ชิด และจากการสังเกตของผู้วัดเอง ซึ่งพฤติกรรม การแสดงออกของบุคคลอาจไม่ใช่คุณลักษณะที่แท้จริงของเขาก็ได้
- 1.6) การวัดด้านจิตพิสัยต้องใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขให้ผู้ถูกวัด ตอบปัญหา จึงอยู่ที่ว่าทำอย่างไรให้แบบวัดหรือแบบวัดด้านจิตพิสัยมีผลการวัดตรงกับพฤติกรรมที่ แสดงออก ให้สถานการณ์ที่เป็นจริง ในสภาพที่เป็นปกติของบุคคลนั้น แบบวัดหรือแบบวัดทางจิตพิสัย ต้องการคุณลักษณะด้านความเที่ยงตรงตามสภาพ

1.7) แบบทดสอบหรือแบบวัดด้านจิตพิสัย มีจุดอ่อนที่ผู้ตอบสามารถบิดเบือนหรือหลอกผู้ถามได้ โดยผู้ตอบมักตอบในลักษณะให้ดูเหมือนตนเองมีคุณลักษณะที่ดีในสายตาของผู้วัด ทำให้ได้ผลการวัดที่ไม่เที่ยงตรง

1.8) การวัดด้านจิตพิสัย มีวิธีการวัดได้ 2 แบบ ได้แก่ ประเมินตนเอง โดยให้ผู้ถูกวัดตอบแบบวัดประเภทต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดด้วยตนเอง โดยการสำรวจตนเองว่ามีความรู้สึกอย่างไรตามหัวข้อของคำถามนั้น ๆ แบบที่สอง เป็นการประเมินโดยผู้อื่น ซึ่งเป็นการวัดโดยผู้ประเมินเป็นผู้วัดหรืออาจมอบหมายหรือกำหนดให้ เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง หรือเพื่อนครู ฯลฯ เป็นผู้ใช้เครื่องมือวัด

1.9) พฤติกรรมการแสดงออกของคุณลักษณะด้านจิตพิสัย มีทิศทาง การแสดงออกได้สองทาง ในทางตรงกันข้าม เช่น รัก -เกลียด ชอบ - ไม่ชอบ ฯลฯ และมีความเข้มของระดับความรู้สึก เช่น สนใจมากที่สุด ค่อนข้างสนใจ เฉยๆ ไม่ใคร่สนใจ ไม่สนใจเลย ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้นั้น เป็นการแสดงความรู้สึกต่อเป้าหมาย เช่น ไม่ชอบวิชาคำนวณ รักคุณครู ขยันอ่านหนังสือ ฯลฯ

2) การวัดด้านจิตพิสัยในปัจจุบัน

การวัดด้านจิตพิสัยในปัจจุบัน มีลักษณะดังนี้

1.1) ยากต่อการนิยามที่ชัดเจน เพราะผู้รู้จะให้นิยามไม่ใคร่ตรงกัน

1.2) ขาดทฤษฎีที่เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวัดผล การวัดผลจึงขาด

ความเชื่อถือ

1.3) คุณลักษณะทางจิตพิสัยของบุคคล บางคุณลักษณะมีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของจิตใจขณะนั้น

1.4) พฤติกรรมอย่างเดียวกันหลายๆ คนแต่การแสดงออกแตกต่างกันหรือพฤติกรรมที่แตกต่างกัน อาจมาจากคุณลักษณะเดียวกัน

1.5) การให้ข้อเท็จจริงทางจิตพิสัย อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือไม่ตรงกับความจริง เพราะผู้ตอบรู้ผลได้ - เสียจากการตอบนั้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 ค : 118) ให้แนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน โดยผู้สอนสามารถออกแบบการจัดประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดังนี้

- 1) กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมตัวบ่งชี้ที่จะประเมิน
- 2) วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมตัวบ่งชี้ที่จะประเมิน
- 3) เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะ

ประเมิน

- 4) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

ภัทรา นิคมานนท์ (2543 : 177) ได้สรุปวิธีการวัดจิตพิสัยออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1) การประเมินตนเอง โดยให้ผู้ที่ถูกวัดตอบแบบวัดประเภทต่างๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือวัดด้วยตนเอง โดยการสำรวจตนเองว่ามีความรู้สึกอย่างไรตามหัวข้อคำถามนั้นๆ

2) การประเมินโดยผู้อื่น ซึ่งเป็นการวัดโดยผู้ประเมินเป็นผู้วัดเองหรืออาจมอบหมายหรือกำหนดให้เพื่อนนักเรียน ผู้ปกครอง หรือเพื่อนครู เป็นผู้ใช้เครื่องมือ
ภัทรา นิคมานนท์ (2543 : 179) การวัดโดยผู้ตอบรายงานตนเองนั้น ได้แบ่งเครื่องมือเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 1) แบบสำรวจรายการ (Checklist)
- 2) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
- 3) แบบวัดเชิงสถานการณ์ (Situation form)

เสาวนีย์ กานต์เตชารักษ์ (2538 : 112) ได้สร้างแบบรายงานการปฏิบัติตนของนักศึกษาเป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาเพื่อวัดความใฝ่รู้ โดยสร้างเป็นคำถามปลายเปิด 3 ข้อ เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายถึงการปฏิบัติตนขณะเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงของแบบวัด วิเคราะห์ค่าร้อยละในการนำเสนอระดับความใฝ่รู้ โดยใช้เกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และต่ำ

มาลินี ระถิ (2557 : 89-90) ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้โดยใช้สังเกตพฤติกรรมซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังเรียนใช้แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ เป็นแบบทดสอบเชิงสถานการณ์ โดยการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามเป้าหมายของการพัฒนาในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ดังนี้

1) มีความช่างสังเกต อยากรู้อยากเห็น หมายถึง คนที่มีลักษณะชอบฟัง ชอบอ่าน ชอบค้นคว้าหาความรู้ ซักถาม ร่วมสนทนาโต้ตอบอย่างมีเหตุผล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ อยู่เสมอ

2) มีความพยายาม และความตั้งใจ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงความมุ่งมั่น ศึกษาหาความรู้ เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ สม่าเสมอ การเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม การบันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3) มีความคิดริเริ่ม หมายถึง การรู้จักแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนางานเขียน เขียนนอกกรอบได้อย่างมีจินตนาการและสร้างสรรค์

4) มีความรับผิดชอบ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงการเป็นคนขยัน มานะบากบั่น และมีความสนุกสนานในการเรียนการทำงาน ไม่ละเลยงานที่ได้รับมอบหมาย ติดตามงานและปรับปรุงให้เกิดความสำเร็จ และยอมรับในสิ่งที่ได้กระทำ

5) รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความต้องการศึกษาหาความรู้ จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม การบันทึกความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ ควรมีลักษณะชอบค้นคว้า ศึกษาและพัฒนาตนเอง สะสมภาพเกี่ยวกับความรู้ มีความกระตือรือร้น รู้จักสังเกต มีความตั้งใจ เอาใจใส่กล้าแสดงความคิดเห็น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณลักษณะ

การฝังและฝังสัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย รายการคำถามคำถามเชิงบวกและเชิงลบ เพื่อศึกษาแรงจูงใจฝังสัมฤทธิ์สูงและแรงจูงใจฝังสัมฤทธิ์ต่ำ ของนักศึกษาคู

3.3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะฝังเรียนรู้

Ryan (2002. อ้างถึงในมาลินี ละเอียด. 2557 : 84-85) ได้กล่าวถึงเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ (The Six E's of Character Education) ดังนี้

1) การยกตัวอย่างและปฏิบัติเป็นแบบอย่าง (Example) แนวทางการยกตัวอย่างของการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนเพื่อ ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี พร้อมผลของการปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจ รวมถึงการประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดีของครูเพื่อให้นักเรียนเห็นด้วย การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นการ ยกตัวอย่างที่ดีที่สุดที่นักเรียนสามารถเห็นและเลียนแบบการกระทำความสำเร็จต่างๆ ได้โดยตรง

2) การสอนอธิบายให้รู้จักใช้เหตุผล (Explanation) ต้องปรับเปลี่ยนแนวทาง ในการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียน จากเดิมที่ควบคุมความประพฤติโดยเน้นการท่องจำแล้วปฏิบัติ ตามกฎโดยขาดเหตุผล มาเป็นการใช้อธิบายให้รู้จักใช้เหตุและผลในการพัฒนาคุณลักษณะต่างๆ กระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์หรือสนทนาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายเหตุผลประกอบ เพื่อสร้างความตระหนักและการปรับพฤติกรรมอันสะท้อนถึงคุณลักษณะของเด็กออกมา

3) การเชิญชวนให้ทำความดี (Exhortation) การชี้แนะ เชิญชวนโดยใช้ การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม (Moral courage development) โดยให้กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องไม่อายหรือกลัวที่จะทำในสิ่งที่ควร

4) การจัดสิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม (Ethos or Ethical Environment) เอื้อต่อ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่มีสิ่งยั่วยุให้ไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะในห้องเรียนซึ่งเป็นสังคม ย่อยเล็ก ๆ ที่นักเรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครูสามารถจำลองสังคมใหญ่ภายในห้องเรียน ได้ สร้างบรรยากาศเชิงคุณธรรม

5) การจัดประสบการณ์ (Experience) การเปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสสังคม ภายนอกอย่างจริงจังนอกโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติตน

6) การคาดหวังความเป็นเลิศ (Expectations of Excellence) การวางเป้าหมาย ของตนเองของเด็กเป็นเสมือนการกำหนดหลักชัยในการพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

ผลการวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2549. อ้างถึงในมาลินี ละเอียด. 2557 : 85-88) พบว่า แนวคิดและหลักการสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนมีดังต่อไปนี้

1) การสร้างตัวแบบ/ผู้นำ การพัฒนาคุณลักษณะต้องมีการสร้างตัวแบบที่ดี ทั้งพ่อแม่ผู้ปกครองครูอาจารย์หรือบุคคลตัวอย่างในสังคม

2) การพัฒนาคุณธรรมและคุณลักษณะอื่นๆ ให้เป็นวิถีชีวิต มีความสอดคล้องกับ ธรรมชาติ ตอกย้ำให้พัฒนาตนเองต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการพัฒนาที่บูรณาการสอดแทรกอยู่ใน ชีวิตการเรียน การปฏิบัติงาน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม และคนกับ

ธรรมชาติ โยงความสัมพันธ์ระหว่างสังคมวัฒนธรรมกับการเรียนการสอน

3) การพัฒนาตัวตนของนักเรียน ด้วยการจัดพื้นที่สร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ ศักยภาพ และการปฏิบัติตนตามความเชื่อตามแนวทางที่ตนเองคิดสร้างสรรค์ และอยู่ในบริบทของการทำความดี มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ให้เด็กมีการปฏิบัติและพัฒนาตนอย่างเข้าใจความหมาย เห็นบทบาทและคุณค่าของตนเองมากขึ้น

4) การสร้างระบบค่านิยมให้เด็กและเยาวชนเห็นได้ชัดเจนว่าแก่นของเด็กคืออะไร ต้องประพฤติและปฏิบัติตนอย่างไร กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาชัดเจนและตั้งสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ทำให้เด็กมีการปรับเปลี่ยนวิธีคิด ปรับเปลี่ยนจริยธรรม เช่น การสำรวจพฤติกรรมการปฏิบัติตนของตนเองในแต่ละวันและต้องยอมรับว่าค่านิยมต้องมาจากตัวแบบที่ดี

5) การสร้างความร่วมมือรวมพลังทั้งจากผู้บริหาร/ครูอาจารย์ในโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองในครอบครัว ชุมชน สังคม ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย กำหนดคุณธรรมที่เป็นเป้าหมายการให้ครอบครัวชุมชนมีการทำกิจกรรมร่วมกัน

6) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนต้องสอดคล้องกับลักษณะของโรงเรียนธรรมชาติบริบทและช่วงวัยของเด็ก

7) การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน และซึมซับวิธีคิดและการปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันผ่านกระบวนการ เป็นธรรมชาติในระบบของชุมชน

8) โรงเรียนต้องมีนโยบายที่ไม่เน้นวิชาการอย่างเดียว โรงเรียนมีครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดึงชุมชนเข้ามา สร้างชุมชนที่สร้างสรรค์ ซึ่งให้เห็นปัญหาของชุมชนที่ส่งผลกระทบต่อบุตรหลาน

9) ต้องมีการสร้างแนวร่วม มีเครือข่ายที่ช่วยเสริมกำลังใจให้เด็กทำความดี เด็กที่ได้รับการพัฒนาทำให้เขาดีไปแล้ว ก็มีเด็กรุ่นใหม่เรื่อยๆ ต้องสร้างเครือข่าย การให้รางวัลไม่จำเป็นต้องเป็นเงิน เพียงแค่คำชมก็ได้

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ สรุปลักษณะในการพัฒนาได้ ดังนี้

1. การเป็นตัวแบบที่ดี ทั้งพ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือบุคคลตัวอย่างในสังคมการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีนักเรียนเห็น และเลียนแบบการกระทำ การยกตัวอย่างของการประพฤติ ปฏิบัติที่สะท้อนคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ นอกเหนือจากการอบรมสั่งสอนเพื่อยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี

2. การสอนอธิบายให้รู้จักใช้เหตุผล (Explanation) การปฏิบัติตนตามความเชื่อ ตามแนวทางที่ตนเองคิดสร้างสรรค์ และอยู่ในบริบทของการทำความดี มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม ให้เด็กมีการปฏิบัติและพัฒนาตนอย่างเข้าใจความหมาย เห็นบทบาทและคุณค่าของตนเองมากขึ้น

3. การจัดสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของโรงเรียน ธรรมชาติ บริบท และช่วงวัยของเด็ก ไม่มีสิ่งยั่วยุให้ไปในทางเสื่อมโดยเฉพาะในห้องเรียนซึ่งเป็นสังคมย่อยเล็กๆ ที่นักเรียนจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ครู

จำลองสังคมใหญ่ภายในห้องเรียนและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4. การเสริมแรงทางบวกควบคู่กับการพัฒนาความกล้าหาญเชิงจริยธรรม (Moral courage development) โดยให้กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่อายหรือกลัวที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม

5. การจัดประสบการณ์ (Experience) การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสสังคมภายนอกอย่างจริงจังจนโรงเรียนจะช่วยให้เด็กเรียนรู้และซึมซับแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติตน

6. การคาดหวังความเป็นเลิศ (Expectations of Excellence) การวางเป้าหมายของผู้เรียน เป็นเสมือนการกำหนดหลักชัยในการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ประเมศว วัฒนโอภาส, นภาพร วัฒนโอภาส และนิทรา ปัญจมาศ (2550 : 50-53) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสுகีรี มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีรี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มโนภาพแห่งตน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อตัวนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และบรรยากาศการเรียนการสอน และปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังนี้ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีรี ได้ร้อยละ 34.50

มันทนา เพ็งแจ่ม (2550: 55-56) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และ 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 129 คน

แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสายงานดังนี้ 1) บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 72 คน 2) บุคลากรสายสนับสนุน จำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมประยุกต์สำเร็จรูป ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เชิงบวก โดยภาพรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มีความเชื่อว่า หากท่านใช้ความพยายามอย่างหนักเพียงพอ ก็จะสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของชีวิตที่กำหนดไว้ได้ ($\bar{x} = 4.41$) ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ มักจะทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.06$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษเชิงลบ โดยภาพรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ รู้สึกเฉยๆ กับการเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการทำงานแบบใหม่ ($\bar{x} = 1.84$) ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ รู้สึกโล่งใจมากกว่าภูมิใจ เมื่อสามารถทำงานที่ยุ่งยากสำเร็จ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 3.11$)

ชัตติยา น້ายาทอง (2554 : 32-33) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจ มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจ และเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจ โดยจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นปี และสาขาวิชา กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาสถิติธุรกิจ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 102 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ต่างกันมีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสังกัดสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนในการเรียนวิชาสถิติธุรกิจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมภัสสร บัวรอด (2555 : 35-36) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะใฝ่รู้ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและเทคโนโลยีผู้สื่อข่าวกีฬา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการพัฒนาคุณลักษณะรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและเทคโนโลยีผู้สื่อข่าวกีฬา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยใช้การกำหนดข้อตกลงในการเรียนและการเสริมแรง 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะใฝ่รู้นักเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและเทคโนโลยีผู้สื่อข่าวกีฬาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ก่อนและหลังการปรับพฤติกรรม กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษาและเทคโนโลยีผู้สื่อข่าวกีฬา ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่มีพฤติกรรมขาดคุณลักษณะใฝ่รู้ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมใฝ่รู้ และแบบสำรวจตัวเสริมแรงที่ต้องการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบของวิล คอกซัน (The Wilcoxon Signed-Ranks Test) ผลวิจัยพบว่า 1) หลังการปรับพฤติกรรมโดยการใช้ข้อตกลงในการเรียนและการเสริมแรง สามารถพัฒนาพฤติกรรมนักศึกษาให้มีคุณลักษณะใฝ่รู้ และ 2) หลังจากปรับพฤติกรรม

โดยใช้ข้อกำหนดในการเรียนและการเสริมแรงผู้เรียนมีคุณลักษณะใฝ่รู้สูงขึ้นกว่าก่อนการปรับพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556 : 78-81) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว การส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครู และพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี จำนวน 334 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent t-test และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครูอยู่ในระดับมาก และ 2) พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน การติดตามดูแลการเรียนจากผู้ปกครอง และการมีพื้นที่ในการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับคะแนนเฉลี่ย และประเภทของนักเรียนไม่พบความแตกต่าง

มาลินี ระถิ (2557 : 171-178) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความ และเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนสื่อความ และคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความ และเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา และ 3) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการวิจัยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี มี 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนสื่อความและคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูภาษาไทย จำนวน 68 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 97 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน แบบทดสอบการเขียนสื่อความ และแบบสังเกตพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองข่าหนองคูโปโล ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเขวาสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 14 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความ คู่มือรูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบการเขียนสื่อความ แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และแบบวัดความพึงพอใจ ระยะที่ 3 ศึกษาประสิทธิผลการใช้รูปแบบการสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จากการเลือกแบบเจาะจงจากโรงเรียนสังกัดศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเขวาสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 66 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบการเขียนสื่อความ แบบวัดคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และแบบวัดความพึงพอใจของ

นักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และ ค่า t-test (One Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมี ปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนสื่อความในระดับมาก และมีความต้องการแนวทาง การพัฒนา ทักษะการสอนเขียนสื่อความในระดับมากที่สุด นักเรียนมีคะแนนทดสอบการเขียนสื่อความต่ำกว่า เกณฑ์ที่กำหนด และมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ 2) รูปแบบการเรียน การสอนเขียนสื่อความ และเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยมีการสอดแทรกกิจกรรม เสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในแต่ละขั้นตอนกิจกรรม และ 3) รูปแบบการเรียน การสอน ทำให้นักเรียนมีคะแนนทดสอบการเขียนสื่อความหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้ในระดับที่สูง กว่าเกณฑ์ที่กำหนด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบโดยรวมอยู่ ในระดับมากที่สุด

จันทร์ดี แสงห้าว (2558 : 149-151) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเสริมสร้างทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนจากครูผู้สอนภาษาไทย นักเรียน และผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง จำนวน 49 คน 2) พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่าง มีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียนกับนักเรียน โรงเรียนบ้านแก้งชิงแดง จำนวน 15 คน และ 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองกุงวันดีประชาสรรค์ จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านดอนกอยหนองยาง จำนวน 15 คน และโรงเรียนบ้านเลิงใต้ จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น 52 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดคุณลักษณะด้าน การใฝ่รู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดย ใช้สถิติขั้นพื้นฐาน และการทดสอบของวิลคอกซันและการทดสอบ t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาไทย นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความต้องการหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใฝ่รู้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน เรียกว่า “Pedda Model” การประเมินผล การกำหนดวิธีการประเมินผล และการบริหารจัดการซึ่งผลการประเมินคุณภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.34/81.59 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 70/70 ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและคุณลักษณะด้านการใฝ่รู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยหลักสูตร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Fortunato (1996. อ้างถึงในมันทนา เพ็งแจ่ม. 2550 : 40) ได้ศึกษาตัวแปรที่เป็น ตัวกลางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความอยากในเป้าหมาย ผลการปฏิบัติงานและความรู้สึกที่มีต่อ งานในการทำงานที่ซับซ้อนของพนักงานบริษัทเอกชน พบว่า จากการนำแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น

ตัวกลาง พบว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความผูกพันกับเป้าหมายที่ยาก และผลคือ การมีเป้าหมายส่วนบุคคลที่สูงขึ้นไปด้วย มีการให้ความสนใจและจดจ่อกับงานมากขึ้น และสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

Marra. (1997 อ้างถึงใน จันดี แสงห้าว. 2551 : 96) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รูปแบบการเรียนการสอน และอำนาจความเชื่อภายใน-ภายนอกตน พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ในการคิดและการลงมือปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

Anderson (2001 อ้างถึงใน วัฒนา พาผล. 2551 : 36) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบระบบการสร้างความคิดของการใฝ่เรียนรู้ในห้องทดลอง และการพัฒนาความรู้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 72 คน และเรียนหน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับชีววิทยา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงระบบการคิดที่ต่อเนื่องในการเล่าเรื่องของนักเรียน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่าเฉลี่ยที่มีการพัฒนาเกิดขึ้นภายหลังจากการทดลองในห้องทดลองกับคะแนนหน่วยสุดท้ายเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ทางชีววิทยาและขอบเขตความถูกต้องของแนวคิด ผลจากการสาธิตจะผลทำให้นักเรียนที่ทำคะแนนได้สูงจากการเขียนเล่าเรื่องไว้มากมายเกี่ยวกับความคิดต่อเนื่องที่สัมพันธ์กัน โดยใช้เหตุผล สืบเนื่องมาจากความคิดพื้นฐานของการจัดหมวดหมู่ความคิดระดับสูงในการบอกเล่าที่อวกามและเพิ่มพูนขึ้นตามจำนวนของระบบความสัมพันธ์ในการคิด

Milson (2002 อ้างถึงใน กนกวรรณ ปัจจวงษ์. 2559 : 79) ได้ทำการศึกษาโดยการนำอินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งก่อนหน้านี้มีการสอนแบบสาธิต โดยทำการทดลองกับนักเรียนเกรด 6 เพื่อค้นหาลักษณะของความใฝ่เรียนรู้ในการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการรับรู้คุณค่าและแหล่งการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ตมากขึ้น นักเรียนสามารถวางแผนเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงโดยเลือกทางที่มีอุปสรรคน้อยที่สุด ครูสามารถชี้แนะให้นักเรียนไปสู่การสร้างความรู้ใฝ่เรียนรู้ในการใช้อินเทอร์เน็ตได้ ระดับความสามารถของนักเรียนในการดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ การเข้าถึงและการรับรู้คุณค่าของการแสวงหาความรู้ของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกัน

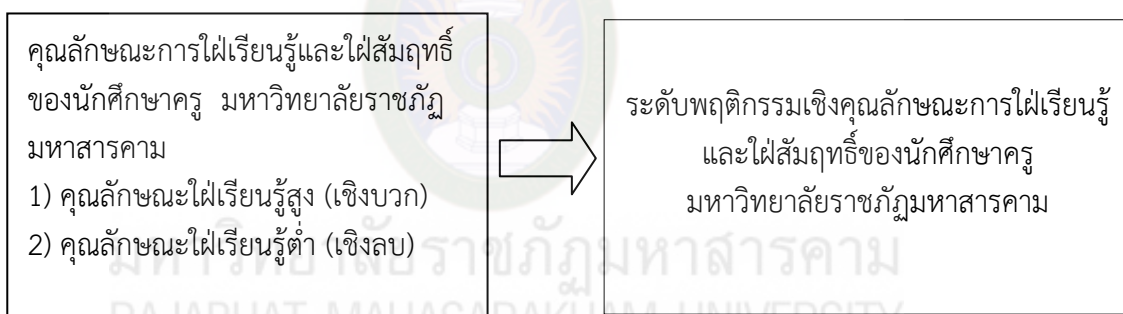
Cranley Mary Elizabeth (2003 อ้างถึงใน กนกวรรณ ปัจจวงษ์. 2559 : 80) ได้ศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติ ในด้านจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนเมืองของประเทศไทย การประพฤติปฏิบัติในด้านจริยธรรมของนักเรียน ประกอบด้วย มาตรการที่โรงเรียนใช้ในกรอบจริยธรรมนักเรียน มาตรการที่จะจัดการศึกษาโดยนำเอาจริยธรรมในหลักสูตรปกติมาใช้ในการสอนจริยธรรมโดยใช้สถานการณ์ทางประเพณี การสอนจริยธรรมโดยใช้กิจกรรมการสอนอย่างต่อเนื่อง การสอนจริยธรรมโดยกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ของห้องเรียน การสอนจริยธรรมโดยดำเนินการตามนโยบายและระเบียบของ ทางราชการ

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคล เครื่องมือที่นิยมใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาและนำแนวคิดของมินทนา เฟ็งแจ่ม ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ นำมาประยุกต์ใช้สร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งทำการปรับให้รายการข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมากขึ้น โดยแบ่งเป็นคำถามเชิงบวก เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์สูง และคำถามเชิงลบเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการพัฒนาแบบสอบถามของมันทนา เพ็งแจ่ม ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ นำมาประยุกต์ใช้สร้างเป็นแบบสอบถาม โดยทำการปรับให้รายการข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ 2.3 ดังนี้

แผนภาพที่ 2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 379 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship 2) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 328 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงรองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา บริการวิชาการและวิจัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยโดยการแจกแบบสอบถามกับนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 ในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 379 ชุด (ตามจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน)

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษา ชั้นปีที่ 5 ในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษา ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในวันที่ 8 มีนาคม 2562 ณ ห้องประชุมพระบรมธาตุนาดูน อากาศศาสตราจารย์พิเศษ บุญถิ่น อัตถากร (อาคาร 1) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาหลังจากเสร็จกิจกรรมปัจฉิมนิเทศของนักศึกษา เรียบร้อย แล้วผู้วิจัยทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ได้จำนวน 328 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 86.54

5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าร้อยละ (Average : %) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และการแปลความหมาย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 379 ชุด (ตามจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (Internship 2) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561) ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีรายการข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบเกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์

การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาและดำเนินการในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ซึ่งผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของมันทนา เฟ็งแจ่ม (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ นำมาประยุกต์ใช้ โดยทำการปรับให้รายการข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้มากขึ้น

2. สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และ ใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู เพื่อให้ครอบคลุมและเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อคำถามจากแบบสอบถามของมินทนา เฟ็งแจ่ม (2550 : 61-65) มาปรับปรุงให้รายการข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับนักศึกษาครูมากขึ้น ได้จำนวน 30 ข้อ เป็นรายการข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงรายการข้อคำถามเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ลำดับ	ลักษณะ
1	ท่านมักจะทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้
2	หากต้องทำงานหน้าที่ใหม่ หรืออยู่ในสถานที่ไม่คุ้นเคยท่านมักจะทำงานไม่ค่อยถนัดเท่าที่ควร
3	ท่านภูมิใจในหน้าที่การงานของท่าน
4	ท่านไม่ชอบแก้ปัญหาใดๆ
5	ท่านมักลังเลใจเมื่อต้องตัดสินใจงานสำคัญ
6	โดยทั่วไปท่านชอบทำงานสำคัญที่ค่อนข้างยุ่งยากมากกว่าทำงานที่สำคัญน้อยไม่ยุ่งยากและสำเร็จง่ายกว่า
7	ท่านเบื่อ และเซ็ง ต่อการที่ต้องคิดปรับปรุงหรือสร้างวิธีการทำงานใหม่ๆ
8	ท่านจะรู้สึกพอใจเป็นอันมากเมื่อได้รับมอบหมายในงานที่สำคัญและต้องใช้ความพยายามสูง
9	ท่านจะปฏิบัติงานได้ไม่ดี หากอยู่ในภาวะกดดัน
10	ท่านมักพึงพอใจกับผลการทำงานของตนเอง
11	ท่านรู้สึกเฉยๆ กับการเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการทำงานแบบใหม่
12	ท่านจะทำงานหนัก เท่าที่จำเป็นต้องทำเท่านั้น
13	ท่านตั้งเป้าหมายในอนาคตของตัวเองไว้สูง
14	ท่านชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อย เพราะเคยมีประสบการณ์มาก่อนแล้ว
15	ท่านเป็นคนทะเลาะทะเลาะ รักความก้าวหน้า
16	ท่านชอบและสนุกกับงานที่มีอุปสรรคมากๆ

ลำดับ	ลักษณะ
17	ท่านพึงพอใจมากหากมีโอกาสค้นพบจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
18	ท่านรู้สึกไม่พึงพอใจกับการทำงานหนัก
19	ท่านชอบแก้ปัญหาที่ยุ่งยากและท้าทายความสามารถ
20	ท่านพอใจกับงานที่ต้องใช้สมอง
21	ท่านไม่ชอบทำงานที่มีความเสี่ยงในการตัดสินใจ
22	ท่านประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เสมอๆ
23	ท่านรู้สึกโล่งใจมากกว่าภูมิใจเมื่อสามารถทำงานที่ยุ่งยากสำเร็จ
24	ท่านจะพยายามทำงานให้ดีที่สุดเสมอเมื่อต้องแข่งขันกับผู้อื่น
25	ท่านจะรู้สึกไม่สบายใจหากไม่ได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ
26	ท่านพอใจที่จะทำงานยาก และท้าทายความสามารถมากกว่าทำงานง่าย ไม่ต้องใช้สติปัญญามากนัก
27	ท่านไม่ชอบจัดการกับสถานการณ์ที่ยุ่งยาก
28	ท่านชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ
29	ท่านจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานในสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดความล้มเหลว
30	ท่านชอบที่จะทำงานที่รู้สึกมั่นใจมากกว่างานที่ยากและท้าทาย

ผู้วิจัยได้แบ่งรายการข้อคำถามทั้งหมดออกเป็นข้อคำถามเชิงบวก และข้อคำถามเชิงลบ ดังนี้

1) ข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 16 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1, 3, 6, 8, 10, 13, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 24, 25, 26 และ 28

2) ข้อคำถามเชิงลบ จำนวน 14 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 2, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 14, 18, 21, 23, 27, 29 และ 30

2.2 ลักษณะของมาตรวัดเป็นแบบการกำหนดตัวเลือกตอบ ได้กำหนดตัวเลือกตอบมี 5 ระดับ (Rating Scale) กำหนดให้ผู้เลือกตอบได้ตอบในระดับที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุดเพียงระดับเดียว โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

ตัวเลือกตอบ	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3

ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

2.3 การแปลผลคะแนนค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scales) (ไพศาล วรคำ. 2552 : 241) แบ่งการแปลผลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ลักษณะที่ 1 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวก (Positive Statements) วัดค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด
3.51-4.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มาก
2.51-3.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
1.51-2.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อย
1.00-1.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด

2) ลักษณะที่ 2 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบ (Negative Statements) วัดค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด
3.51-4.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อย
2.51-3.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
1.51-2.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มาก
1.00-1.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด

2.4 นำแบบสอบถามที่จัดพิมพ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อความและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ฝาระนัด อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
- 2) อาจารย์สุนันทา กิณรีวงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง คงแสนคำ อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 4) อาจารย์ไพรินทร์ ทองกลม อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 5) อาจารย์ ดร.อัจฉริยา พรหมท้าว อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดและประเมินผล

2.5 แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) การตรวจสอบโดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน	+1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-1	ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

นำผลจากผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาว่าได้ค่าเป็นไปตามเกณฑ์ IOC ≥ 0.50 หรือไม่ ถ้าได้ค่าตามเกณฑ์นี้ ก็แสดงว่าข้อคำถามนั้นๆ มีความตรงเชิงเนื้อหา ถ้ามตรงประเด็นหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษา แต่ถ้าข้อใดได้ค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดก็ทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจตัดออกไปถ้าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าข้อนั้นๆ ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือตัวแปรที่จะศึกษา (รัตนะ บันสนธ์. 2551 : 79) ซึ่งทุกข้อคำถามผ่านเกณฑ์การตรวจพิจารณา และได้ค่าความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 (ภาคผนวก ข) แล้วข้อมูลนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง

2.6 นำแบบสอบถามฉบับจริง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อยืนยันความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยจัดทำเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมี 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 162) ได้กำหนดค่าคะแนน ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนน	3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

และแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายความว่า	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00-1.50	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

2.7 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าความเหมาะสมของแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, $S.D. = 0.58$) (ภาคผนวก ข)

2.8 นำแบบประเมินฉบับจริงไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของคณะอื่น กลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน ในเดือนมกราคม 2562

2.9 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแต่ละข้อคำถาม ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้สูตรของ Cronbach ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หรือค่าความเชื่อมั่นจะต้องมากกว่า .70 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2552 : 27) จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .84 (ภาคผนวก ข)

2.10 นำแบบสอบถามไปใช้จริงสำหรับเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ นักศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 วันที่ 8 มีนาคม 2562 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูชั้นปีสุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตอนที่ 1 ศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) นำข้อมูลที่ได้เพื่อหาค่าร้อยละ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

2. แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตอนที่ 2 ศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) เพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมากรอกลงในโปรแกรม SPSS

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Average) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ค่าร้อยละ (Average)

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษา ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลผลคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ โดยแบ่งการแปลผลออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) ลักษณะที่ 1 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวก วัดค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด
3.51-4.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มาก
2.51-3.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
1.51-2.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อย
1.00-1.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด

2) ลักษณะที่ 2 คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบ วัดค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด
3.51-4.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์น้อย
2.51-3.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ปานกลาง
1.51-2.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มาก
1.00-1.50	มีความใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดกำหนดคำตอบเป็นข้อความ 5 ระดับ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน ผู้วิจัยขอนำเสนอรายละเอียดแบ่งเป็นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษา เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับเพศ เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าร้อยละ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

N = 328

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	267	81.26
ชาย	61	18.74
รวม	328	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.26 มากกว่านักศึกษาเพศชาย

2. ผลการวิเคราะห์ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู

ข้อมูลระดับพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ซึ่งจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงบวกและในเชิงลบ ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู
ในเชิงบวก ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับคุณลักษณะ
ใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงบวก

ลักษณะ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. ท่านมักจะทำงานเสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ตั้งไว้	4.56	0.51	มากที่สุด
2. ท่านภูมิใจในหน้าที่การงานของท่าน	4.94	0.25	มากที่สุด
3. โดยทั่วไปท่านชอบทำงานสำคัญที่ค่อนข้างยุ่งยากมากกว่า ทำงานที่สำคัญน้อยไม่ยุ่งยากและสำเร็จง่ายกว่า	3.88	0.96	มาก
4. ท่านจะรู้สึกพอใจเป็นอันมากเมื่อได้รับมอบหมายในงาน ที่สำคัญและต้องใช้ความพยายามสูง	4.19	0.91	มาก
5. ท่านมักพึงพอใจกับผลการทำงานของตนเอง	4.63	0.50	มากที่สุด
6. ท่านตั้งเป้าหมายในอนาคตของตัวเองไว้สูง	4.69	0.48	มากที่สุด
7. ท่านเป็นคนทะเยอทะยาน รักความก้าวหน้า	4.31	1.08	มาก
8. ท่านชอบและสนุกกับงานที่มีอุปสรรคมากๆ	3.81	1.05	มาก
9. ท่านพึงพอใจมากหากมีโอกาสค้นพบจุดอ่อนและจุดแข็ง ของตนเอง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข	4.56	0.51	มากที่สุด
10. ท่านชอบแก้ปัญหาที่ยุ่งยากและท้าทายความสามารถ	3.75	1.00	มาก
11. ท่านพอใจกับงานที่ต้องใช้สมอง	4.19	0.66	มาก
12. ท่านประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เสมอๆ	4.13	0.81	มาก
13. ท่านจะพยายามทำงานให้ดีที่สุดเสมอเมื่อต้องแข่งขันกับ ผู้อื่น	4.44	0.63	มาก
14. ท่านจะรู้สึกไม่สบายใจหากไม่ได้ทำงานอย่างเต็ม ความสามารถ	4.38	0.81	มาก
15. ท่านพอใจที่จะทำงานยาก และท้าทายความสามารถ มากกว่าทำงานง่าย ไม่ต้องใช้สติปัญญามากนัก	3.94	1.18	มาก
16. ท่านชอบทำงานที่ท้าทายความสามารถ	4.06	0.77	มาก
เฉลี่ย	4.28	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์
ในเชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.76)

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และ
ใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวก เรียงลำดับสูงสุดดังนี้ นักศึกษามีความภูมิใจในหน้าที่การงานของตนเอง
($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ นักศึกษาได้ตั้งเป้าหมายในอนาคตของตัวเองไว้สูง

($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48) และนักศึกษามักพึงพอใจกับผลการทำงานของตนเอง ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.48)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงลบ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลของระดับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูในเชิงลบ

ลักษณะ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
1. หากต้องทำงานหน้าที่ใหม่ หรืออยู่ในสถานที่ไม่คุ้นเคย ท่านมักจะทำงานไม่คอยถนัดเท่าที่ควร	3.81	0.91	มาก
2. ท่านไม่ชอบแก้ปัญหาใดๆ	3.75	0.86	มาก
3. ท่านมักลังเลใจเมื่อต้องตัดสินใจงานสำคัญ	3.69	1.14	มาก
4. ท่านเบื่อ และเซ็ง ต่อการที่ต้องคิดปรับปรุงหรือสร้างวิธีการทำงานใหม่ๆ	3.50	1.10	ปานกลาง
5. ท่านจะปฏิบัติงานได้ไม่ดี หากอยู่ในภาวะกดดัน	4.00	1.10	มาก
6. ท่านรู้สึกเฉยๆ กับการเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการทำงานแบบใหม่	2.69	1.08	ปานกลาง
7. ท่านจะทำงานหนัก เท่าที่จำเป็นต้องทำเท่านั้น	3.50	1.03	ปานกลาง
8. ท่านชอบทำงานที่ต้องใช้ความพยายามเพียงเล็กน้อย เพราะเคยมีประสบการณ์มาก่อนแล้ว	3.63	1.09	มาก
9. ท่านรู้สึกไม่พึงพอใจกับการทำงานหนัก	3.63	1.15	มาก
10. ท่านไม่ชอบทำงานที่มีความเสี่ยงในการตัดสินใจ	4.06	0.77	มาก
11. ท่านรู้สึกโล่งใจมากกว่าภูมิใจเมื่อสามารถทำงานที่ยุ่ยากสำเร็จ	4.38	0.89	มาก
12. ท่านไม่ชอบจัดการกับสถานการณ์ที่ยุ่ยาก	3.69	1.08	มาก
13. ท่านจะหลีกเลี่ยงที่จะทำงานในสถานการณ์ที่คาดว่า จะเกิดความล้มเหลว	3.63	1.36	มาก
14. ท่านชอบที่จะทำงานที่รู้สึกมั่นใจมากกว่างานที่ยากและท้าทาย	3.94	1.18	มาก
เฉลี่ย	3.71	1.05	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.05)

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบสูงสุด เรียงลำดับดังนี้ นักศึกษารู้สึกโล่งใจมากกว่าภูมิใจเมื่อสามารถทำงานที่ย่างยกรสำเร็จ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.89) รองลงมาคือ นักศึกษาไม่ชอบทำงานที่มีความเสี่ยงในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.77) และนักศึกษาจะปฏิบัติงานได้ไม่ดี หากอยู่ในภาวะกดดัน ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.10)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อผู้วิจัยจะได้รับทราบข้อมูล และนำไปส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูต่อไป สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้ที่ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.26 ซึ่งนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.76) และมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.05)

อภิปรายผลการวิจัย

นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.76) ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาครูรุ่นแรกที่ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรการผลิตครู 5 ปี (หลักสูตรฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2557) ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) และมาตรฐานความรู้ 11 มาตรฐานของคุรุสภา และการขับเคลื่อนการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยให้เหมาะสมกับความเป็นวิชาชีพชั้นสูง ทำให้นักศึกษาได้รับการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบตามที่ระบุไว้ในเอกสารหลักสูตร (มคอ.2) โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ผลการเรียนรู้ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 1) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคมและเป็นกัลยาณมิตร 2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งงานรายบุคคล และงานกลุ่มเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ และ 3) ตระหนักในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกคณะและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดของชนชาติ ธาตุทอง

(2559) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะชีวิตและการทำงานเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความคิดริเริ่มและการขึ้นนำตนเอง ทักษะทางสังคม และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การเพิ่มผลผลิตและความรู้รับผิด และความเป็นผู้นำและความรับผิดชอบ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของสมาน เอกพิมพ์ (2560) ที่ได้กล่าวไว้ในสังคมมนุษย์ยังควรมีการปลูกฝังคุณลักษณะของจิตสำหรับอนาคต คือ ความฉลาดหรือทักษะ ซึ่งใช้แทนด้วยคำว่า “จิต” (Mind) 5 ประการ ให้กับผู้เรียน ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ 1) จิตด้านการรู้จักคิด และ 2) จิตเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลจะสามารถเอาตัวรอดและประสบความสำเร็จทั้งในด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21 ได้จะต้องมีจิตทั้ง 2 ด้านรวมอยู่ในตัวของคนๆ นั้น จะช่วยจรรโลงให้สังคมโลกในอนาคตเป็นสังคมที่น่าอยู่มากยิ่งขึ้น” โดยเฉพาะในจิตด้านเชี่ยวชาญหรือจิตวิทยาการ (Disciplined Mind) เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น ปรับปรุงประยุกต์สิ่งที่เล่าเรียนมา และพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการที่นักศึกษาครุมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงบวกได้สะท้อนถึงการมีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งได้สอดคล้องกับลักษณะครูที่จะประสบความสำเร็จในศตวรรษที่ 21 (สุนันท์ สังข์อ่อ. 2555) สอดคล้องกับแนวคิดของ Gordon (1993) ที่ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น ความต้องการที่จะบรรลุ ผลสำเร็จและแสดงให้เห็นถึงสมรรถนะหรือความเชี่ยวชาญของตนเอง บุคคลที่แสวงหาและเรียนรู้งานที่ยากอย่างต่อเนื่องเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญชิต มณีโชติ (2540) ที่ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านสังคม การใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านวิชาการ และการใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้านอาชีพ ทั้งยังสอดคล้องกับพรรณณี ชูชัยเจนจิต (2538. อ้างถึงในมันทนา เพ็งแจ่ม. 2550) ที่ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นความต้องการที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง จะสังเกตได้ว่าบางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง บางคนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ความแตกต่างของบุคคลทั้งสองพวกนี้ดูได้จากการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของประเมศว วัฒนโอภาส, นภาพร วัฒนโอภาส และนิทรา ปัญจมาศ (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสுகี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ดังนี้ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มโนภาพแห่งตน และบรรยากาศการเรียนการสอน โดยปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย สามารถพยากรณ์แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาได้ และสอดคล้องกับศิริวิมล ชูชีพวัฒนา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดสังฆมณฑลราชบุรี พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ การเห็นคุณค่าในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนรู้จากครูอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับมันทนา เพ็งแจ่ม (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เชิงบวก โดยภาพรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีความเชื่อว่าจะหากทำนุใช้ความพยายามอย่างหนักเพียงพอ ก็จะสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของชีวิตที่กำหนดไว้ได้ ($\bar{X} = 4.41$) จึงปรากฏผลการวิจัยที่สะท้อนถึงคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ในเชิงลบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.05) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรรณณี ชูชัยเจนจิต

(2533. อ้างถึงในจันทร์ดี แสงห้าว. 2558) ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงคือเป็นผู้ที่มีความบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่างๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง เป็นผู้ทำงานมีแบบแผน เป็นผู้ที่ตั้งระดับความคาดหวังสูง และลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ คือ เป็นผู้ทำงานแบบไม่มีเป้าหมาย ตั้งเป้าหมายในวิถีทางที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลว อาจตั้งเป้าหมายง่ายหรือยากเกินไป และตั้งระดับความคาดหวังไว้ต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของมัทนา เพ็งแจ่ม (2550) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เชียงลบ โดยภาพรวมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยมากได้แก่ รู้สึกเฉยๆ กับการเรียนรู้เทคนิคหรือวิธีการทำงานแบบใหม่ ($\bar{X} = 1.84$) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fortunato (1996. อ้างถึงในมัทนา เพ็งแจ่ม. 2550) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เป็นตัวกลางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความอยากในเป้าหมาย ผลการปฏิบัติงานและความรู้สึกที่มีต่องานในการทำงานที่ซับซ้อน พบว่า คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความผูกพันกับเป้าหมายที่ยาก และผลคือ การมีเป้าหมายส่วนบุคคลที่สูงขึ้นไปด้วย มีการให้ความสนใจและจดจ่อกับงานมากขึ้น และสามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Marra. (1997 อ้างถึงใน จันทร์ดี แสงห้าว. 2551) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ รูปแบบการเรียนการสอน และอำนาจความเชื่อภายใน-ภายนอกตน พบว่า ความเชื่ออำนาจภายในตน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ในการคิดและการลงมือปฏิบัติจะทำให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยเพื่อศึกษาคูณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครู ควรทำอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนและส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรม การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาครูต่อไป
2. ควรทำการศึกษาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาในคณะอื่น เพื่อเตรียมข้อมูลความพร้อมสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรม การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกคน
3. ควรเก็บข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียหรือส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษา เช่น ผู้บริหาร ประธานสาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน และหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต เป็นต้น
4. ควรมีการนำข้อมูลจากที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านพฤติกรรม การใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น สถาบันผลิตครู มหาวิทยาลัย หน่วยงานราชการ เอกชน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะการใฝ่เรียนรู้และใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักศึกษาครูทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ
2. ควรศึกษาทักษะที่จำเป็นหรือคุณลักษณะด้านอื่นอื่นๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของ นักศึกษา เช่น ความกล้าหาญทางจริยธรรม การมีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ การเป็น แบบอย่างที่ดี ทักษะทางปัญญา ทักษะการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยี และทักษะการจัดการ การเรียนรู้ เป็นต้น
3. ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการของการใฝ่เรียนรู้ ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective) องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) และ องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavior Component)
4. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนหรือรูปแบบของกิจกรรมที่จะส่งเสริม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY